

SAMOU PRAVA

POLITIČNO GLASILO SLOVENSKEGA LJUDSTVA.

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Wolfova ul. 1/1.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisi morajo biti frankirani in podpisani.

||| Izhaja vsak četrtek. |||

Naročnina mesečno Din 4.—, celoletno 50.—

Posamezna številka Din 1.—.

Inserati po tarifi, pri večjem naročilu popust.

Volilci! Kmetje in drugi delavni sloji!

V vaših rokah je moč in s kroglico v rokah boste pokazali ali ste vredni lastne države in svobode ali ne, ker sedaj se ne gre samo kdo bo zmagal, gre se za več, za **biti in ne biti**

in pa za pravo gospodarsko delo, zato stran s praznimi obljubami in trazami. Ali pa še vedno hočete, da bo v državi večni nered in homatije in da ne pridejo nikdar na red gospodarska vprašanja, kakor zjednačenje davkov, socialno zavarovanje delavcev, ureditev invalidskega, uradniškega, stanovanjskega zakona in druga pereča vprašanja. Ne! Vi iščete pomoč.

Kje je pomoč.

Ponujajo se vam klerikalci, samostojneži in gotovo tudi Radičevi priganjači, Murnovci in Prepeluhi, razen tega še različni zapeljuihi in mnogi drugi nebrojni potepuhi. Vsi vam bodo nudili lek, zdravilo in mamila, a zdravilo je le eno, stvarno delo v skupščini, nemoteno delo v industriji in trgovini in prijateljske razmere s sosedi. To vam mora nuditi le

Narodni blok,

vse druge stranke, pa vas farbajo s stvarmi, ki se dajo doseči šele potom nemirov in krvavih revolucij, katerih si nobeden ne želi.

Kaj vam morejo dati klerikalci? Nič. Kaj so dosegli, dasi so imeli skoro vse slovenske mandate? Nič. In nič ne bodo dosegli, če bi tudi vseh šestindvajset mandatov dobili, ker zahtevajo nekaj nemogočega in ker tudi šestindvajset proti tristošestnajst poslanci ni nič. Kaj naj doseže Pucelj, ko je sam kot črni general. Kaj naj doseže Prepeluh in vsi drugi, ki so le privesek Radiča, ki sedi v ječi radi veleizdaje in brez katerega so vsi velika ničla, ali pa bi se hoteli nasloniti na narodno radikalno stranko. Ali ni boljše iti naravnost v to stranko, ki je

edina rešitev Jugoslavije

in edina stranka, ki je možna delati in brez katere ne bo mogoče delo v državi še najmanj dvajset let. Zato bo dobila vse vaše kroglice na dan volitev 8. februarja

druga (2.) skrinjica

„Narodnega bloka“, čigar glavni sestavni del je narodna radikalna stranka, ki bo potom resnega dela v skupščini privedla do lepše bodočnosti tudi Slovence, ako bodo poslali svojega narodnega zastopnika v skupščino.

V zadnjem hipu.

Ko dobite »Samoupravo« v roke, vas joči le še par ur, ko boste s kroglico v roki odločili usodo države za najbližjo prihodnost. Sovražnikov je mnogo in njih orožje je nevarno. Posluževali se bodo najgrših sredstev. Govorili bodo, da je vera v nevarnosti. A ravno tisti ljudje se družijo s Turki in brezverci. Drugi zopet bodo vam obetali zlato dobo v republiki, kjer se bo cedilo med in mleko. A kako se naj razumemo v republiki, ko se niti sedaj ne moremo, ko nas veže le kraljevska oseba. Če bi nastala republika, bi bili vsi plen naših grabežljivih sosedov, kjer je povsod še mnogo huje kot pri nas.

Vsemogoče stranke bodo še v zadnjem trenutku uporabile vse sile, da bi vas preslepili in obljubovale vse mogoče dobrine celega sveta, a stvarnega, rešiteljnega dela vam ne bo prinesel nobeden razen narodne radikalne stranke in stranke, ki so v narodnem bloku združene.

Govoriti in slepiti je lahko, a delati je težko. Kazali bodo na napake Narodne radikalne stranke. Kdor veliko dela, ima seveda tudi napake, kdor nič ne dela, nima nič pokazati in zato tudi ni napak oziroma je največja napaka delomrznost in lenoba, ki je vseh grdob grdoba.

Kdo je tako nespameten, da bo od takega kaj pričakoval, ki nič ne dela, ki nič ne more doseči in ki ni nič dosegel.

Zato proč z vsemi malimi strančicami in klerikalci in poprimite se Narodnega bloka, katerega del je

narodna radikalna stranka,

katere, dasi sedaj vsi napadajo, bodo vsi brez razlike iskali za zaveznico. Vsak pameten človek bo šel sedaj takoj naravnost v radikalno stranko, kjer je vsakemu prosta pot. Nespameten bi bil vsak, ki bi se posluževal mešetarjev.

Zato je mesto vseh pametnih in zavednih mož

druga skrinjica

na Kranjskem.

Krivični davki.

Naša država se je ustanovila, kakor je vsem znano, po razpadu avstro-ogrške monarhije iz stare srbske, črnogorske kraljevine, dela ogrske krone, hrvatske banovine, Bosne-Hercegovine in nekaterih avstrijskih dežel (Kranjska, Štajerska in Dalmacija). Ker so imele vse te pokrajine kot sestavni del različnih držav različne davčne predpise in način izterjevanja davkov, je po združitvi teh delov v eno celoto, t. j. našo državo, tudi sedaj 5 različnih načinov predpisov davkov. V Srbiji so bili davki najmanjši, osebne dohodnine pa sploh ne poznajo. V avstrijskih deželah bivše monarhije so bili davki največji, nekoliko manjši pa so bili na Madžarskem.

Vsak gospodar ve, da mora imeti vsako gospodarstvo svoje dohodke za neizogibno potrebne izdatke, če se noče zadolžiti. In država ni nič drugega kot veliko gospodarstvo. To so tudi vedeli ljudski zastopniki, ko so se vseli prvič po ustanovitvi naše države.

Ker v kratkem času ni bilo mogoče izenačiti teh različnih načinov predpisovanja davkov, a dohodki države so bili takoj potrebni, so se začasno pogodili, kako se naj pobirajo davki, Narodni zastopniki bivše Srbije so zahtevali za svoje pokrajine srbski način izterjevanja davkov. Poslanci slovenskega naroda, t. j. klerikalci pa so zahtevali,

da ostanejo v Sloveniji stari avstrijski davki, kar so Srbi z veseljem sprejeli.

Nočemo trditi, da so takratni zastopniki slovenskega naroda hoteli, da naj plačuje Slovenija težke davke, pač so mislili, da Sloveniji ustrežejo, ako ostanejo avstrijski davki, mesto da bi dobili srbske. Toda mesto da bi ji ustregli, so ji neizmerno škodovali v svoji zaslepljenosti, ker niso poznali razmer.

Ako bi takratni zastopniki slovenskega naroda rekli, da naj plačuje Slovenija iste davke kot stara Srbija, bi Srbi gotovo radevolje ustregli njihovi želji. Radi tega bi raznih davkov, kot je n. pr. osebna dohodnina sploh ne bilo v Sloveniji.

Da še dosedaj ni prišlo do izenačenja davkov, je vzrok ta, da so se v skupščini preveč kregali, mesto da bi delali, in povzročali krizo nad krizo in volitve nad volitve. Država pa rabi denar, če hoče graditi železnice, ceste, mostove itd. in jih vzdrževati. Ker niso zadoščali za te potrebe prvotni davki, so zastopniki naroda v skupščini povečali davke v celi državi za enako število odstotkov. Ker je v Srbiji kmet plačeval pred vojno za gotovo velikost zemlje n. pr. dva dinarja, v Avstriji pa za isto velikost recimo 8 kron (kar je bilo tedaj isto kot 8 dinarjev), ker je bil dinar enak kroni), so se v Slove-

niji pri povišanju davkov isti povišali toliko kot v Srbiji, t. j.: ako se plača v Srbiji 4 dinarje, se plača v Sloveniji 16 dinarjev.

Slovenci-Kranjci, vprašajte takratne in dosedanje zastopnike Slovenije — klerikalce, zakaj niso sprejeli takrat srbskih davkov in odpravili stare avstrijske. Sedaj pa, mesto da bi molčali in se trkali na grešna prsa, govore in kriče o krivičnih davkih in da nas Srbi molzejo, a zagrešili so vse sami.

Greha upeljave krivičnih davkov v Sloveniji niso krivi radikalni oziroma radikalna stranka, ker ti niso imeli dosedaj nobenega zastopnika iz Slovenije, Srbi pa in srbski radikalci pa bi bili neumni, če ne bi sprejeli ponudbe od klerikalcev za večje davke.

Volilci, ako vam je kaj ležeče na krivičnih davkih, glasujte proti onim, ki so upeljali avstrijske davke v naši državi. Volilci, glasujte za pametne ljudi, pristaše Narodne radikalne, največje stranke v državi, ki bodo dopovedali svojim srbskim strankinim pristašem, da se nam krivica godi in da se morajo davki izenačiti. Volilci, oddajte na dan volitev vsi vaše kroglice v DRUGO SKRINJICO, t. j. Narodnega bloka, katerega del je Narodna radikalna stranka, v svojo korist in v korist države.

Druga skrinjica je skrinjica za izenačenje davkov!

Kdo je zapravil Koroško.

Po razpadu bivše avstro-ogrške monarhije bi lahko dobila naša država južni del Koroške do Drave takozvano prvo (A) cono brez ljudskega glasovanja. Ta del je nam ponujala Avstrija in naše zaveznice velike zapadne države, če bi se odpovedali glasovanja. Ker je radikalna stranka vedela, kaj se da doseči, je njen poglavar, g. Pašič, svetoval v skupščini, naj bi se sprejela ponudba, t. j. za prvo cono, češ da je boljši vrabec v roki kot golob na strehi. Klerikalci, na čelu jim dr. Brejc, kot tedanji zastopnik Slovencev v Belgradu, pa so začeli zmerjati radikalce z izdajalci in zahtevali ljudsko glasovanje na Koroškem. Žalibog so radikalci poslušali tedanje zastopnike slovenskega naroda in privolili v glasovanje. To smo mesto, da bi pridobili lep kos Koroške, izgubili cel tužni Korotan. Lovili smo goloba na strehi, a vrabca smo izpustili in ostali smo pri ničem. (Iz govora namestnika kandidata Narodnega bloka za mesto Ljubljana g. inž. Šaple na shodu železničarjev v Novem mestu.)

Solčna Goriška — drugi golob na strehi.

Pa ne samo Koroško, naša država bi lahko dobila tudi del Primorske in celo Kranjske s Postojno in Idrijo. Cel kup slovenskih vasi, ki ječe pod italijanskim suženj-

skim jarmom, pod fašistovskim bičem in silnimi davki in katerim preči narodna smrt, bi lahko pripadel naši državi. Naši državi je bila namreč ponujena takozvana Wilsonova črta, t. j. Reka, reška železnica s Št. Petrom na Krasu do Podbrda. Zastopniki Narodne radikalne stranke so hoteli to ponudbo sprejeti, ker so vedeli, da je več pri danih razmerah nemogoče doseči. Tu so klerikalci kot laži-očetje Slovenije zagnali velik vik in krik, češ da radikalci prodajajo Slovenijo Lahom, in zahtevali ljudsko glasovanje, ker so menili doseči za mejo reko Sočo. Narodni radikalci so se uklonili temu kričanju. In posledica je bila, mesto Wilsonove črte je prišel Rapallo. Zgubili smo Reko, zgubili Postojno in Reko, tako, da teče meja med Italijo in nami pred nosom bele Ljubljane. Krivda, da smo zgubili toliko slovenskega ozemlja in občin, je zasluga klerikalcev, takratnih zastopnikov slovenskega naroda.

Tako so prinašali in prinašajo klerikalci vedno le škodo Slovincem, zato proč s klerikalci in na dan volitev figo v njih skrinjico.

Skrinjica vsakega zavednega Slovence je na Kranjskem DRUGA, t. j. Narodnega bloka, čigar del je Narodna radikalna stranka, ki je vedno hotela in hoče dobro Slovincem.

(Iz govora namestnika kandidata Narodnega bloka za mesto Ljubljana g. inž. Šaple v Šiški pred 300 poslušalci.)

Biti ali ne biti.

Za vsakega kmeta, obrtnika, delavca in druge delovne sloje, kakor tudi duševne, je važno, da se vpraša na dan volitev 8. februarja: »Kdo je nam zadal nebroj gorja in razprtij, da se nismo mogli tako urediti, da postane naša država Srbov, Hrvatov in Slovencev tako ljubljena, kakor bi bilo želeti, v slogi eden za vse, vsi za enega. Naši predniki so gradili že davno zaželjeni temelj naše troimene države, žalibog so slovenske matere rodile izdajice, katerim ni želja sveta ustvariti mogočno nedeljeno državo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Med priprostim in poštenim narodom, ki je v svoji dobrosočnosti nasedel sleparjem, so sejali različne

nelepe klevete, za kakršne bi v razpadli gnili Avstriji že zdavnaj dobili zasluženo plačilo v zaporu, a v svobodni Jugoslaviji se nemo-teno gibljejo ter rovarijo proti njej. In vendar kričijo o nasilstvu. Vsak Slovenec in pošten Kranjec, najsibo kmet ali obrtnik ali delavec ali karkoli, bo storil svojo dolžnost na dan volitev 8. februarja s tem, da vrže kroglico v skrinjico Narodnega bloka, t. j. drugo, ker se gre sedaj za biti ali ne biti in ali smo vredni svobode ali ne, ali smo samo za rovarenje. Le s tem bo pomagal graditi vsak našo državo v mogočno in srečno sebi, Kranjcem in vsem državljanom v korist!

Narodni kandidat Niko Zupanič v Suhi Krajini.

Ambrus, 2. febr. 1925.

Prvobornik za osvoboditev Slovencev, dr. Zupanič, je prinesel pomlad političnega življenja v Suho Krajino, četudi je sedaj zima. Nikdar ni bilo tu shodov, razen klerikalnih, zato pa je ljudstvo tako duševno zanemarjeno in politično enostransko orienrirano na osnovi črne internacionale. Zadnje nedelje pa smo čuli v Hinjahi, Zvirčah, Ambrusu in Zagradcu čisto nove strune narodne in državne politike, ki smo jih z veseljem poslušali in ki so nas globoko ganile, da nam ne pridejo več iz srca. Lepo se nam je zdelo, da se en Zupanič, minister n. r. in bivši svetovalec Nj. Veličanstva kralja, ni ustrašil dolge in naporne poti v naše odrometa oddaljene vasi in da nas je osebno počastil s svojim posetom sredi zime.

V Hinjah se je začel shod ob 11. uri dopoldne po drugi sv. maši in sicer v tamošnji šoli. Dvorana je bila polna in je štela okoli 70 poslušalcev. Zbor je otvoril predsednik g. M. Vehovec, gostilničar in posestnik, ter po kratkem uvodu podal besedo kandidatu dr. Zupaniču, ki je razvil program politike Narodnega bloka za dozidanje in ureditev naše še nedokončane državne zgradbe. Obrazložil je tudi, kako je v vezi z ureditvijo države, s politično konsolidacijo, v prvi vrsti gospodarsko okrepljenje, valutna stabilnost in zmanjšanje davkov. Zato, kdor vrže 8. febr. kroglico v 2. skrinjico, pomore urediti državo in s tem pomore tudi sam sebi in svoji srenji. Program Koroščeve politike je zastaran in je bil prikladen za razmere v pokojni Avstriji, sedaj pa, ko imamo lastno narodno državo se je pokazal ta politični program kot zastaran in nesposoben za življenje. Podoben je srajčki, ki je bila narejena dekletcu v dvanajstem letu, pa jo mora nositi tudi sedaj, ko je že 18 letna krepka devojka. Seveda se krepko telo ne da vklemiti in spona mora počiti in v cunjje razpasti. Tako je tudi s programom klerikalne politike, ki je dolgo vezal slovensko ljudstvo in ga oviral v kulturnem in gospodarskem napredku. Slovenci pa so že strgali ta program, sami si bodo posuli pot brez Korošca in Kulovca, in si bodo zboljšali svoje politično in gospodarsko stanje — v okviru politike Narodnega bloka. Klerikalci niso nikdar v stanju izvojevati avtonomije, ker z 20 proti 300 glasovi ne morejo dobiti večine v skupščini. Sicer pa klerikalna avtonomija tako in tako ni nič vredna in bi značila gospodarsko smrt za slovensko ljudstvo. Stranka, ki jo zastopa kandidat Zupanič, je že zagarantovala Slovincem ne samo eno, ampak celo 2 avtonomiji, ali gospodarske (administrativne), ki se imenujejo »samouprave« in sicer v Ljubljani in Mariboru po želji naroda. Imeli bomo zopet neke vrste deželne zbornice, kakor so nekdanje poslovali na Kranjskem in Štajerskem. V teh se bodo obravnavale domače, slovenske potrebe (šole, ceste, melioracije, zdravstvo itd.), kjer si bo slovensko ljudstvo napravilo, kar bo hotelo, in si določilo davke po lastni želji. Gosp. kandidat je pozval volilce, da naj vržejo kroglico v drugo skrinjico, ker bo to dobro za njih same. Končal je z besedami: Živela domovina, živel narod.

Zborovalci so izvajanjem govornika živo pritrjevali in odlični pevski zbor vrlih Hinjcev je zapel himni »Hej Slovani« in »Lepa naša domovina«.

Iz šole so se zborovalci podali v gostilno čestitega rodoljuba Šporera, kjer so se volilci prijazno med seboj razgovarjali in kjer je imel kandidat drugi govor, ki je bil tudi z zadovoljstvom sprejet od navzočih, četudi je nekoliko najetih pobalinov skušalo motiti govornika s petjem. Baj je došla direktiva od suhorepega organista iz bližine tamošnjega farovža. Gospod Janez Vidmar iz Velike Lipe jim je prečital kozje molitvice, nakar so bili mirni. Dan prvega februarja 1925 si bodo dobro zapomnili Hinjci in kandidat Zupanič, ker znači prag nove dobe, novega političnega življenja v Suhi Krajini.

Iz Hinj se je odpeljal kandidat dr. Zupanič v spremstvu g. dr. Pavlovčiča, g. M. Vehovca in g. Niefergala ob 2. uri popoldne v veliko vas Zvirče, kjer so ga že pričakovali zborovalci v gostilni g. Naceta Puglja. Kandidat je imel sličen govor kakor v Hinjah, ki je bil sprejet od navzočih z navdušenjem in so vsi obljubili vreči svojo kroglico v drugo (2) skrinjico. Lepo je tu govoril v imenu kmetovalcev posestnik Boben.

Ob pol 5. uri se je kandidat Zupanič pripeljal v župnijsko vas Ambrus, kjer so ga v gostilni g. Vidmarja že pričakovali zbrani možje, posestniki in kmetje, med njimi gg. učitelj Mrvar, Turk, Vidmar ml. in Mišmaš. Za predsednika zboru je bil izbran g. Ignacij Turk, upokojeni stražmešter, ki je po kratkem uvodnem govoru dal besedo g. kandidatu Zupaniču. Gosp. minister n. r. je zlasti slikovito pojasnil, zakaj je prišlo do volitev, ki tudi stanejo državo milijone, ki jih morajo davkoplačevalci nositi na svoji grbi. Pravil je, kako sta gg. Ljuba Davidovič in Korošec prevarila Nj. Vel. kralja, ko sta mu pri prevzemanju vlade v mesecu juliju pr. l. obljubila izvesti bratski sporazum in urediti državo. Mesto tega je pa prišlo do še večjega sovraštva med plemeni, do večjih davkov, do pada cen goveji živini in svinjam in sploh do vseh slabosti v državi, ki jih mora sedaj popravljati vlada Narodnega bloka. Kako pa naj tudi dozidajo državno zgradbo stranke krvave, zelene in črne internacionale, katere vleče srce v Moskvo, Angoro in Rim, a ne v Beograd.

»Doli z izdajalskimi voditelji takih internacionalnih, nani tujih strank!« zaključil je g. kandidat. »Doli z njimi in na površje z Zupaničem«, so vzkliknili zborujoči volilci.

Ob pol 7. uri je prispel g. kandidat Zupanič v lepo in romantično na Krki ležečo veliko vas Zagradec. V gostilni gosp. Ign. Orla so bili že zbrani možje z g. županom Hrovatom na čelu. Bilo jih je še več, a so mnogi odšli domov, ker je bil zbor po nesporazumu napovedan za 3. uro popoldne. Govor g. ministra n. r. so sprejeli vsi prisotni z navdušenjem in so mu dali roko, da bodo 8. februarja vrgli svoje kroglice v drugo (2) skrinjico. Volilci so spremili g. Zupaniča do voza med zvoki sokolske koračnice.

Puceljeva „ljubezen do kmeta!?”

Kako ljubeznjiv je gosp. Pucelj, kandidat SKS, in kako zna biti vljuden po mesarsko do kmetov, kaže najbolj sledeča dogodbica, ki se je odigrala na postaji Grosuplje, in zaradi katere se je moral on zagovarjati pred ljubljanskim okrajnim sodiščem 22. p. m. Pucelj bi bil tudi prilično obsojen radi težke telesne poškodbe, da ni bila razprava preložena, češ, da ga ščiti poslanska nedotakljivost in imuniteta. Res vsega zavidanja vreden je kandidat kmetov (SKS), ki pod zaščito poslanske imunitete pretepava ljudi. Dogodek sam se je vršil sledeče:

Sredi septembra so se vračali iz Amerike v domovino trije Dolenjci, med njimi Jožef Kardiš. Bili so v pričakovanju, da vidijo po dolgih letih zopet svoj rojstni kraj, vsi prav dobre volje, ko so se vozili 15. septembra z večernim vlakom iz Ljubljane na Dolenjsko. Na Grosupljem je Kardiš izstopil, da bi pogledal, ali ga morda ne pričakuje že njegova žena, ki jo je brzojavno obvestil o svojem prihodu. Pred vagonom je stal bivši poslanec g. Pucelj v razgovoru z gospo Smodejevo, vdovo po bivšem notarju v Vel. Laščah. Kardiš ju ni poznal, v svoji ameriški prostodušnosti in veselju, da je zopet med rojaki, pa je vendar pristopil k g. Pucelju in ga nagovoril. G. Pucelj trdi, da ga je pri tem prijel za ramo, zato ga je odrinil stran. Kardiš se je okrenil in se opotekel ter pri tem baje gosp. Pucelja zadel z nogo. To je bivšega ministra tako razburilo, da je dvignil roko in lopnil Amerikanca s tako silo po glavi, da se je ta zgrudil na tla. Pri tem je dobil na glavi težko rano in je obležal v nezavesti. Na prošnjo njegovih tovarišev je vlakovodja dovolil, da so ga odnesli v službeni voz. Ker se med vožnjo še vedno ni zavedel, so ga spravili na postaji Žlebič v gostilno, naslednje jutro pa prepeljali na njegov dom v oški potok, kjer je ležal še tri dni v ometici.

Na razpravi je Puceljev zagovornik najprej protestiral proti temu, da sodišče o slučaju sploh razpravlja, češ da je njegov klient g. Pucelj kot bivši poslanec še vedno — imun. Sodnik seveda na to ni pristal, ker so že ponovno najvišje inštanice ugotovile, da je poslanska imuniteta z razpustom Narodne skupščine prenehala, poleg tega bi pa bilo tudi več kot absurdno, da bi smel g. Pucelj pod zaščito poslanske imunitete preizkušati svoje krepke mišice na glavah svojih rojakov. Očividno pa mu je zadeva skrajno nemila, zlasti sedaj v volilni borbi. Zato je skušal razpravo na vsak način zavleči in je zahteval, da se zasliši kot priča še ga. Smodejeva, ki pa je sedaj baje v Gradcu. Sodnik je tej zahtevi ugodil in razpravo res preložil. Tako se g. Pucelju morda posreči, da razsodbo zavleče preko 8. februarja, ko ev. sodba ne bo več tako bolela, kajti da se niti takrat ne bo mogel pozivati na poslansko imuniteto, za to bodo že poskrbeli zavedni kranjski kmetje.

Klerikalne laži o odstopu predsednika izvršilnega odbora. Klerikalci trosijo vedno znova laži o razdoru v radikalni stranki in o odstopu Lj. Jovanoviča od predsedstva izvršilnega odbora, katere vesti povzemajo iz beograjskega dnevnika Laži-Pravde. Iz najverodostojnejšega vira vemo, da je to vedoma lažljivo poročilo, da bi tako nasprotniki povzročili zmedo v radikalskih vrstah. Tudi beograjska »Samouprava« je dementirala to vest in g. Lj. Jovanovič je izjavil njegovemu uredniku, da nima povoda za izstop iz izvršilnega odbora. Sej se zadnje dneve ni udeleževal, ker je po nasvetu zdravnikov moral ostati doma v postelji.

Volilci! Volite vsi „Narodni blok“, to je, druga (2.) skrinjica na deželi!

Kandidat Narodnega bloka dr. Niko Zupanič med Podgorci (Gorjanci).

Ne vemo, ali je še kateri kandidat tako vnet za narodno delo in agitacijo kot je kandidat Narodnega bloka g. dr. Niko Zupanič. Vse kraje Belokrajine in novomeškega okrožja je že po parkrat prebredel in ljudi navduševal za smotreno delo v državi. Hotel se je na lastne oči prepričati o potrebah krajev, ki jih bo zastopal v bodoči skupščini, in slišati na lastna ušesa težave, ki tlačijo njegove volilce. Zato ni čuda, da je pridobil srca vseh poštenih volilcev, ker vsi uvidevajo, da ima mož resno voljo pomagati ljudstvu in da tudi more pomagati, ker ima že sedaj več veljave v Belgradu kot cel kup klerikalnih tigrov. Ko bo pa izvoljen, bo pa mogel doseči več kot vseh 21 bivših tigrov.

Ljudstvo je jako hvaležno, da je njega spoznalo in se obrača do njega z največjim zaupanjem. Tudi najbolj zagrizeni nasprotniki uvidevajo, da je edino on mož na mestu, na katerega se more zanesti, zato mu vsi obljublajo svojo pomoč pri volitvah. Dr. Zupanič, ki še nikdar ni premenil svojega prepričanja, ki je mož jeklenega značaja, pa tudi hoče zastaviti vse sile, da volilci ne bodo varani v njih nadah.

Ne bomo dalje razpravljali, raje pogledamo, kaj nam pišejo iz različnih krajev.

Novo mesto, 3. februarja. Naš kandidat gosp. dr. Niko Zupanič je pa res priden, vesten in ljudski človek. Že dva meseca je neprestano na agitacijski poti v zimi in megli, obšel je vse kraje črnomeljskega in novomeškega okrajnega glavarstva, razgovarjal se s kmeti o gospodarskih razmerah in kaj bi se vse dalo in moglo urediti in popraviti. G. kandidat smatra za svojo dolžnost, da ga že pred izvolitvijo ljudje vidijo in spoznajo, da bi vedeli, kdo je in kaj je njihov bodoči poslanec. Do sedaj ga še ni bilo samo v naši Podgori med Novim mestom in Gorjanci. Včeraj 2. febr. na Svečnico smo ga pa vendar videli

v Brusnicah in na Ratežu v šmihelski župniji. Ob 3. uri popoldne se je pripeljal g. kandidat v Brusnice in začel takoj zboro-

vanje v gostilni Martina Lenarčiča pod predsedništvom Viktorja Niefergalla iz Kandije. Po polurnem govoru g. kandidata so moške postavili razna vprašanja, posebno glede slovenske avtonomije in davkov, na kar so dobili točne in verodostojne odgovore tako, da so se z njimi zadovoljili. Ob 4. uri je g. Niefergalla zaključil zborovanje, priporočujoč brsniškim volilcem 2. skrinjico, t. j. skrinjico narod. kandidata Zupaniča. Na prošnjo kmetov, ki so bili zbrani v gostilni pri Medletu na kraju vasi, je g. kandidat stopil raz voz in jim kratko pojasnil program politike Narodnega bloka, ki so ga vsi prisotni z odobravanjem vzeli na znanje.

Ob 5. uri popoldne je g. kandidat prispel na Ratež, kjer ga je v gostilni »Pri Šeckotu« (g. Taborski) čakalo veliko število kmetov. Tudi tu je predsedoval g. V. Niefergall in po dvajsetminutnem govoru g. Zupaniča, ki je vseboval politični program Narodnega bloka, je povzel besedo g. I. Flerjančič, kovaški mojster iz Rateža. Ta se je glavnem skladal z gospodarsko-političnimi nazori kandidata ter pripomnil, da so Srbi skromni v zahtevah, a da je g. Anton Korošec vpeljal luksuz in zapravljivost v gospodarsko politiko države in zato so davki tako narasli. On sicer ne pripada stranki g. Zupaniča, ali priporoča 2. skrinjico, ker je za amerikanizacijo parlamentarne politike v naši državi, to je, da se vse stranke reducirajo na dve veliki stranki kakor v Ameriki, kjer je preko sto milijonov prebivalcev, pa imajo dovolj 2 stranki, pri nas pa je samo 13 milijonov ljudi, pa imamo 24 strank in stranic. Zato obsoja klerikalno in posebno Pucljevo stranko, ta rep od repa, ki samo razdira in ne more ničesar vstvariti zaradi svoje brezpomembnosti in nemoči. Kdor vrže kroglico za državni ali Narodni blok, bo dobro storil za državo in za sebe, ker vsak posameznik je del države, kdor pa ne vrže kroglice v 2. skrinjico, ampak v kako drugo, vrže jo proti sebi in svoji lastni koristi. Zborovanje je zaključil predsednik ob 7. uri zvečer.

Nedeljska polomija klerikalcev v „Unionu“ v Ljubljani.

Da so klerikalci mojstri v lažeh in za kusanje dejstev po svoje, najbolj paže popis njih nedeljske polomijade v »Unionu« v Ljubljani. Popisuje, kako so tisočere množice manifestirale za klerikalne ideje po Ljubljani in kako so g. Korošca na rokah v zmagovalnem nosili iz »Uniona« do Prešernovega spomenika. A vse je ena sama velika laž. Korošec je bežal iz »Uniona«, kar so ga noge nesle, ves bled in preplašen, spremljevan le od peščice 20—30 najzvestejših privržencev in pod zaščito policije peš in na konjih. »Slovenčev« poročevalec je moral biti gluhi, ako je samo slišal »Živijo Korošec« od plačanih oziroma najetih kričalcev, a za stotere vsklrike: »Živijo kralj, živijo Orjuna, živijo edinstvo, dol s Korošcem, dol z izdajalcem, fuj farizeji, živijo papež, dol s klerikalci, dol z bando«, pa se ni zmenil. Vse množice, ki so gledale iz radovednosti in smotrele klerikalno polomijado in zbijale vse mogoče dovtipne na račun klerikalcev, so »Slovincu« manifestantje za klerikalne ideje. 8. februar bo pokazal, čegave so bile množice.

Za to manifestacijsko zborovanje v »Unionu« so klerikalci odredili najobsežnejšo mo-

bilizacijo na deželi in v Ljubljani. Navzlic temu je bilo komaj vsega skupaj z ženskami in s pristaši drugih strank komaj 1000 ljudi. Prva polovica dvorane je bila zasedena s stoli in zadnja tretjina je bila še čisto prazna ob otvoritvi shoda, iz česar se je videlo, da klerikalna stranka peša in da niti nastop voditelja samega g. Korošca ne pomaga več.

Shod je otvoril dr. Stanovnik. Nato je začel govoriti dr. Korošec, ki je obžaloval malo udeležbo in klical na korajžo, da se nikogar ne boji. Njegov govor je trajal komaj 5 minut, ker ga je zadušil hrup njihovih rediteljev, ki so začeli vpiti na pomoč, ker so prihajali Orjunaši. Orjunaše so namreč klerikalci sami povabili, ker so nabili na vrata preds. Orjune g. Kranjca a vabilo za shod. Mislili so, da si ne bo upal priti, a so se uredali. Nasprotno so se klerikalni stražarji izkazali za prave strahopetce in figarje. Še mokre cunje ni bilo treba pa je skozi njihov kordon v dveh minutah prikoralala četa 50 Orjunašev. Med gorjačami in boksarji klerikalnih junakov so si nacijonalisti napravili pot z golimi rokami. Komaj so se pojavili nacijonalisti v dvorani, so se začeli obumni klici: na pomoč, na pomoč,

glave dol, glave dol. Klerikalcev se je polotil paničen strah in vsi so mislili, da se sedaj začne streljanje.

Medtem so nacijonalisti mirno prikoralali do odra, na katerega je stopil inž. Kranjec in kakih 10 Orjunašev. Dr. Stanovnik, ki se je kot predsednik shoda že precej odstranil od predsedniške mize, se je stiskal v kotu odra, dr. Korošec pa je ves bled in preplašen strmel v množico, ne da bi zinil besedo. Inž. Kranjec je skušal pomiriti dr. Korošca s ponovnim zatrjevanjem, da Orjunaši niso prišli razbijat shoda in da hočejo, naj se zborovanje nadaljuje. Inž. Kranjec je dr. Korošca tudi opetovano pozval, naj nadaljuje svoj govor, vendar pa se dr. Korošec ni pustil prepričati. Ves obupan in tresoč se od strahu, se je raje umaknil za hrbet policijskega komisarja, ki je sam skušal pomiriti zborovalce, da bi se lahko zborovanje nadaljevalo. To pa se ni posrečilo, ker so klerikalci od strahu izgubili vso pamet in so naprej divje kričali.

Inž. Kranjec je medtem stavil na dr. Korošca naslednja vprašanja: 1. Kje so Pribičevičevi stotisoči? 2. Kdo je povzročil trboveljske žrtve? 3. Kdo je denunciral naše brate, da so dolge mesece trpeli v ječah? 4. Kje so zveze z Mussolinijem? 5. Kje so Mussolinijeve lire? 6. Kdo je insceniral Podnartski incident? 7. Kdo je mučil Juvana? Dr. Korošec, bled kakor zid, je grizel ustne ter je izjavil, da ne da na stavljenja vprašanja nobenega odgovora. Ko je začela policija pritiskati na Orjunaše, so se končno tudi nekateri klerikalci vsaj toliko ojunčili, da so začeli psovati. Prvazprav

edini junak na shodu

je bil kaplan Gabrovšek, tajnik SLS, ki se je brez strahu udeležil pretepa in napada na Orjunaše. Kaplan Gabrovšek je menda generalisimus figarske »Narodne straže«. Ko so bili Orjunaši še v prostoru pred dvorano in so v metežu tudi zvenketale šipe, je kaplan Gabrovšek dal komando: »Naj naši hitro od zadaj napadejo!«

Kaplan Gabrovšek je bil tudi edini od klerikalcev, ki se je inž. Kranjca osebno lotil. Najpreje ga je hotel pahnuti z odra, pozneje pa je v divji jezi pograbil na odru stol ter hotel z njim od zadaj udariti na Orjunaše. Zahvaliti se ima samo prof. Remcu in dr. Stanovniku, da sta ga zadržala v zločinskem poskusu. Gabrovškova vojska pa se je, prišedši na oder, skrivala za zavesami in kukala izza njih. Ta neprostovoljno humoristična slika je izzvala tudi pri zagrizenih klerikalcih glasno meketanje. Bil je res prizor za bogove!

Klerikalna »manifestacija«, ki se je izpremenila v najklavernejšo polomijo, kar jih je dosedaj SLS sploh kdaj doživela, je bila končana tako naglo, da so bili ob pol 11. vsi zborovalci že na cesti. Iz mučne situacije je rešila dr. Korošca policija, ki je shod razpustila. V dvorano so prišli tudi orožniki, ki so pozvali navzoče, naj se razidejo, kar so vsi z veseljem in brez najmanjšega obotavljanja tudi storili. Na ulici so klerikalci med seboj govorili: »Ti hudič (inž. Kranjec), da nam je Korošca tako blamiral. Korošec naj se gre pa tud' farbat. Žiher bi bil malo korajže pokazal!«

Dr. Korošec v varstvu policije.

Ko se je začela dvorana prazniti, je dr. Korošec naprosil navzočega policijskega komisarja, naj mu da za spremstvo policijskega stražnika. Dr. Korošec je ves trepetal, ko je šel iz hotela »Union«, sprejel pa ga je na Miklošičevi cesti, kjer se je zbrala velika množica ljudi, ogromen krohot, ko so se začeli klici:

»Tigra peljejo!«

Manifestacija za papeža.

Posemezni klerikalci so boječe odgovarjali s klici: »Živio dr. Korošec«. Na klerikalno izzivanje je odgovarjalo občinstvo s klici: »Živio papež, dolí dr. Korošec!« Dr. Korošca je spremilo kakih 20 njegovih ljudi izpred Uniona na Poljansko cesto v Marijanišče, njegova bojna garda pa je šla obnavljat korajžo v unionsko klet in v klerikalno konzumno klet na Kongresnem trgu, kjer so v podzemlju še dolgo čez opoldansko uro manifestirali za svoje pretepaške ideje. Razgubili so se potem posamič...

Pred hotelom »Union«

kakor tudi v stranskih ulicah so bili postavljeni oddelki policije in orožništva, ki so stopili v akcijo po razpuščenem shodu ter začeli razganjati občinstvo, da ni došlo do večjih izgredev. Na ulicah se je pojavila tudi policija na konjih. Mobilizirana je bila sploh vsa policija, da bi ščitila klerikalne »manifestante«, kar se je pa izkazalo kot nepotrebno, ker jim nihče ni nič hotel in nič žalega storil.

Vtis klerikalne manifestacije.

Ob 11. dopoldne je bilo že vse mirno v bližini hotela Union. Le tu in tam so stale gruče ljudi, ki so zbijale šale na račun klerikalne polomije in si pravile šaljive dogodke

iz hotela Union. Vtis klerikalne manifestacije na Ljubljano je naravnost sijajen. Vsa predna Ljubljana se krohota na račun klerikalnih junakov, ki hodijo sedaj okoli s kislimi obrazi ter govore o nasilju, dasi so izzvali incident v Unionu sami, pozivajoč nacionaliste na korajžo! Vabili so na javni shod vse Ljubljančane.

Klerikalni »Stražarji« so se že v petek hvalili, da so povabili tudi Orjunaše, a da jim bodo »že pokazali«. Ko so nacionalisti prišli v dvorano skozi kordon klerikalnih figarjev in so izjavljali, da nočejo motiti shoda in le žele govoriti, so jim klerikalci po svoji navadi onemogočili na javnem shodu svobodo besede. Pokazali so s tem, da se boje javnosti, ker vedo, da svojih klevet o političnih nasprotnikih ne morejo dokazati.

Klerikalna manifestacija se je prevrnila v pravo politično

tragikomedijo.

Tragedija za dr. Korošca in SLS, komedija za Ljubljančane, ki se klerikalnim figarjem niso mogli nasmejati, kar jim je ob praznikih prav dobro delo. Star pregovor pravi, da kdor išče, tudi najde. Klerikalci so v nedeljo ta nauk preiskusili v Ljubljani, a tudi na Vrhniki in drugod, kjer so izzivali in klicali »na korajžo«.

Sv. Oče ponovno prepoveduje duhovščini vsako vmešavanje v politiko.

TUDI KANDIDATURE DUHOVNIKOV ZA POSLANCE ZABRANJENE. DR. KOROŠEC IN DRUGI DUHOVNIKI-KANDIDATI SLS BODO MORALI Odstopiti od KANDIDATUR, ČE NE, JIH BO ZADELO PROKLETSTVO SV. OČETA.

Ker po nekaterih krajih duhovniki strastno agitirajo za klerikalno stranko, hočemo tu citirati, kaj pravi o politiki z ozirom na duhovščino klerikalna »Goriška Straža«, in navesti gola dejstva o poteku pogajanj naše vlade s Sv. stolico ozir. mnenje sv. Očeta.

Duhovniki in politika.

Naše mnenje v tej stvari je nastopno: duhovnik je dušni pastir vseh katoličanov, naj spadajo li kakršnikoli stranki. On ni postavljen za to, da skrbi samo za katoličane, ki so pristaši Slovenske ljudske stranke. Brigati se mora za vse katoliške vernike enako, naj bodo demokrati, socialisti, ali samostojni kmetje, naj bodo avtonomisti ali centralisti, monarhisti ali republikanci. Duhovnik mora nadalje govoriti v cerkvi o verskih rečeh in ne o politiki. Cerkev ni nikako politično zborovališče. V cerkvi sme in mora duhovnik le tedaj omeniti politiko, ako napadajo in sramotijo politične stranke verske resnice. Toda tudi v tem slučaju mora duhovnik odvrčati napade z zgolj verskega stališča. Zakaj v cerkev spadajo, kakor rečeno, verske reči in ne politika.

Kakor znano, se že dalj časa vršijo med našo državo in Sv. Stolico razgovori o škodljivem delovanju enega dela duhovščine, ki s svojo strankarsko zagrizenostjo, z zlorabo svojega poklica in z nedopustnim hujskanjem proti nacionalni in državni misli Jugoslavije sistematično pripravlja konflikt med našo državo in katoliško cerkvijo. Papež je dal naši vladi že službeno izjaviti, da obsoja zlorabo vere in cerkve s strani duhovščine in da smatra vmešavanje katoliških duhovnikov v strankarsko politične borbe za nedopustno. Obžaloval je tudi pisavo klerikalnega tiska, ki pod pretvezo obrambe katoliških interesov greši proti vsem načelom krščanske pravičnosti in krščanske ljubezni.

Te dni je dobila naša vlada nadaljno službeno sporočilo, da papež pripravlja posebno naredbo, v kateri bo glede političnega delovanja katoliške duhovščine zavzel v Jugoslaviji podobno stališče, kakor je to storil glede Italije. Duhovnikom v Italiji je prepovedano pod kaznijo takojšnje suspenzije a divinis: izdajati in urejati politične liste, pisati strankarske članke, se udeleževati v političnih organizacijah, kandidirati pri volitvah in biti poslanec.

Iz dosedanjih vesti, ki jih je prejelo naše ministrstvo, ni jasno razvidno, katere prepovedi glede političnega udeleževanja duhovnikov bo izdala Sv. Stolica za Jugoslavijo. Smatra pa se za sigurno, da bo papež prepovedal duhovnikom izdajanje in urejevanje strankarskih časopisov, vmešavanje v volilne borbe in kandidiranje na katerikoli strankarski listi.

Obvestilo o predstoječi papeževi naredbi je bilo v vladnih krogih sprejeto z zadoščenjem. Naš vatikanski poslanik pa je dobil naročilo, naj Sv. Stolico prijateljsko opozori na nujnost te najavljene naredbe. Ako bi papeževa naredba bila objavljena šele po volitvah, bi duhovniki, kateri bi bili izvoljeni za poslance, morali odložiti svoje mandate.

Kar ne veš, vprašaj
UNIVERZALNI INFORMATIVNI BIRO
„ARGUS“
BEOGRAD, Knez Mihajlova ulica 35
(Pasaž Akademije Nauka).
Telefon 6-25.

Zahtevajte v vseh javnih lokalih SAMOUPRAVO!

Zabavni kotiček.

Prebrisaní cigan.

Razpel je cigan svoj šotor ob jezeru, ležal na bregu cele tri dni in gledal v vodo ter opazoval ribe. Rib je bilo mnogo, pa kaj se hoče, nobena ni hotela skočiti ciganu v usta. Četrtega dne pride kmet z volí na oranje. Nažge ogenj, kuha kašo in jo skuha. Zdaj ciganu venomer eno sili v glavo: kako bi pogledal kmetu v kotel. Zato stopi k njemu in ga pozdravi:

»Zdravo, očka!«

»Zdravo, cigan!« odgovori kmet.

»Veš kaj, očka? Strašno sem se naveličal posne hrane!«

»Čemu pa?«

»Ah, vedno so mi ribe pred očmi, in preveč jih je. — Kaj pa ješ ti, očka?«

»Samo slanino!«

»O, glej, glej! Pa si bova delila! Veš kaj! Daj ti meni slanino, a jaz dam tebi ribe!«

Kmet odreže kos slanine in jo ponudi ciganu.

»Hvala, očka! Toda saj veš, da gre k slanini tudi kos hleba!«

Kmet da ciganu še kruha.

»Ampak veš kaj,« reče cigan čez nekaj časa, »daj mi še žlico kaše.«

Kmet da ciganu še kašo.

»Hvala ti, dobrotnik,« pravi cigan. »Le pridi k meni po ribo; ti si meni z roko dajal, jaz pa ti bom dovolil, da boš kar sam jemal kolikor ti bo povšeči.«

Cigan se vrne v šotor, skuha kašo, se najé dosita, leže na trebuh in začne zopet opazovati ribe. Kmet pa pošlje k ciganu dečka po ribe. Ta nagovori cigana:

»Zdravo, očka! Oče me je poslal po ribo.«

»Zakaj pa ni prišel tvoj oče sam?« vpraša cigan. »Jaz res ne vem, kaj mi je storiti. Če ti naložim dosti, ne boš mogel nesti, če ti pa dam malo, bo zamera, Reci rajši očetu, naj pride po ribe sam.«

Deček steče k očetu in mu pove, kar mu je dejal cigan. Kmet napreže konja in požene. Ko pride do ciganovega šotora, mu že od daleč proži roko:

»Zdravo, zdravo, po ribe sem prišel!«

»No, tu imaš žlico,« odvrne cigan, »naj-prej greva na juho.«

Potem pelje kmeta k jezeru in mu reče: »Le vsedi se, očka! Ko boš ta lonc izpraznil, si lahko vzameš vse ribe!«

Kmet ni zinil besede, samo pljunil je in odšel jezen, da ga je cigan tako nesramno ukanil.

Doiga pot.

»Vi ste iz Karlovca?«

»Ne jaz sem iz Vinice, v šolo sem hodil pa v Ljubljano in na Dunaj.«

»Joj, kako dolgo pot ste morali narediti vsak dan.«

Čudno veselje.

»Matevž, zakaj si pa tako vesel danes?«

»Včeraj sem prodal vole, pa sem dobil enega ponarejenega kovača.«

»Zato pač ne moreš biti vesel?«

»Pač lahko bi bil metulj (100 Din) ali pa celo sv. Jurij (1000 Din).«

Učitelj je razlagal v šoli, da je drugi čut bolj razvit, če je eden slab, n. pr. slapci imajo jako razvit čut tipanja, oni, ki težko slišijo, navadno jako dobro vidijo. Nato vpraša učence, da naj kdo pove kak primer. Vzdigne se Tonček in pravi: Naša teta ima eno nogo krajšo, zato je pa druga daljša

KDOR JE ZA MIR IN RED V DRŽAVI, KDOR JE ZA IZENAČENJE DAVKOV, ZA UREDITEV GOSPODARSKIH VPRAŠANJ, ZA POVZDIGO INDUSTRIJE, OBRTI IN TRGOVINE, S TEM ZA ODPRAVO BREZPOSELNOSTI, BO

GLASOVAL ZA **(2.) drugo** SKRINJICO.

Zakaj ne za republiko.

Ubogo slovensko ljudstvo. Kako te mrevvarijo in begajo. Saj kmalu še izobražen človek ne bi vedel, pri čem da je. Toliko je političnih voditeljev in hujškačev, ki bi radi prišli po ljudskih glavah do komodnega življenja. Vsaka politična ideja je dobra, da jo izkoristijo za sebe. Nobeden se ne vpraša: ali je primerna za nas ali ne. Gre kakor v kasarni pri rekrutih ob razdelbi oblek. Narednik nič ne gleda, ali so hlače predolge ali prekratke, ali je bluza za debeluha ali za terelco. Tudi mu ni mar, če mu gre kapa črez ušesa ali pa čepi na temenu kakor kakemu nemškemu buršu.

Tako je tudi z republiko. Republika sama na sebi ni slaba, saj vidimo, da je skoro polovico sveta republikanska. S tem pa še ni rečeno, da je za nas prikladna. Ali bomo za to, ker nosijo ženske kijklje, tudi mi nosili kijklje ali narobe, da bodo ženske v hlačah hodile. In vendar pristoja ženskam najbolj krilo in fant je v hlačah najbolj »fest«.

Kaj pa hočemo početi z republiko, ko se še v eni vasi ne moremo razumeti? V politiki pa je potrebno pogledati samo kandidatne liste, pa vidimo, pri čem smo. Niti 1 milijon ni nas Slovencev, pa imamo v Sloveniji 28 volilnih skrinjic in 17, reci in piši sedemnajst strank, kaj šele cela Jugoslavija, a Amerika s 160 milijoni prebivalci ima pa 3, le tri stranke. Ko bomo toliko dozoreli, potem bomo govorili dalje, a sedaj bodimo lepo tiho in veseli bodimo, da imamo varuha-vladarja, ki nas varuje pred grabežljivimi sosedi, kakor koklja svoja piščeta pred kra-

guljem. Saj smo v resnici tudi podobni mladim petelinčkom, ki se kljunčkajo in tepejo, dokler se ne pokončata ali jih kdo drugi ne razpodi. Kakor hitro bi mi dobili republiko, bi se tudi v resnici zlasali in grabežljivi sosede bi nas prišli mirit. Za plačilo bi vsak vzel kos zemlje, kar bi se komu dopadlo.

Samo poglejmo te naše republikance, kako so ti edini?! Vsak zase zahteva nekaj drugega in vara ter slepi ljudstvo s čem drugim.

Kakšni ljudje pa tudi so, ki propovedujejo republikanizem? Ali se jim more zaupati. V Sloveniji Prepeluh, ki je spremenil svoje prepričanje tolikokrat, kolikor je strank. In Radič? Kako se more njemu zaupati, da bo delal v dobrobit naše države in našega naroda, ko se pa družijo z našimi največjimi sovragi, ki se veže z vsemi mogočimi revolucionarji in prekucuhi. Saj pa tudi sam priznava, da bi rad imel v Jugoslaviji revolucijo.

Kdor si želi revolucije, da mu vse uničijo, naj gre k republikancem. Za republiko so le elementi, ki nič nimajo in ki bi radi pri nemirih in ropih profitirali. Vsak zaveden državljan bo obrnil hrbet tem republikanskim hujškačem in se pridružil Narodnemu bloku, ozir. Narodni radikalni stranki, ki je za red in mir v državi in daje vsem državljanom enake pravice. Le ako bo red in mir v državi, pridemo do stvarnega gospodarskega dela in s tem do blagostanja in zadovoljnosti, kakoršna je bila pred vojno.

Avtonomija in nje posledice.

Zagovorniki avtonomije na vse mogoče načine hvalijo avtonomijo. Človek si mora misliti, da se bo tu cedilo samo med in mleko. Na slabe posledice nikdo ne misli.

Slovenci nikoli ne smemo pozabiti, da smo se v svetovni vojni borili na avstrijski in nemški strani. Proti svoji volji sicer, toda zmagovalne sile bi nas bile ob sklepanju miru neusmiljeno prištele med naslednike premaganih držav, ako ne bi bile uvaževale, da smo se osvobodili z milijonskimi žrtvami naših junaških bratov Srbov.

Po srbski zaslugi so zmagovalne velesile priznale novo ustvarjeno Jugoslavijo za zmagovalno državo in nas s tem odvezale tistih ogromnih odškodnin,

ki so jih naložile Avstriji, Madžarski, Nemčiji in Bolgariji.

Zdaj pa vzemimo, da bi klerikalcem uspelo Slovenijo osamosvojiti, torej ustvariti jo za malo samostojno državo. Ali se zavedate, kakšne bi bile posledice?

Tisti hip, ko bi se mi osamosvojili, padejo na nas vse obveznosti mirovne pogodbe in naknadno bi morali plačevati tiste strašne milijarde,

ki so Avstrijo, Nemčijo, Bolgarijo in Madžarsko spravile na beraško palico.

In tedaj, dragi slovenski volilec, bi se ti lepega jutra sicer zbudil v samostojni Sloveniji,

toda komaj bi segel v zep, bi namesto dinarja privlekel ničvredno avstrijsko krono ali marko.

Ali veš, kaj bi to pomenilo? Tedaj bi vsi Slovenci lahko vzeli klobuk in palico in šli po svetu — beračiti!

Premisli to in spoznal boš, iz katerega vzroka se slovenski uvidevni demokrati borimo proti sleparski avtonomiji, kajti čim bi jo dosegli, bi se država kmalu razbila, ker Srbi avtonomije ne marajo, in mi bi bili prepuščeni samim sebi, to se pravi, bili bi »samostojni«, plačevati bi morali vojno odškodnino in ko bi se spufali, bi nas pograbili deloma Italijani in deloma Nemci. Hvala le Bogu, da do tega nikdar ne bo prišlo.

Priprost račun.

Ponovno smo že žigosali brezvestno lumparijo, ki so jo hoteli klerikalci uprizoriti z znanimi Sušnikovimi prevoznicami. Na škodo države so si hoteli ustvariti svoj volilni fond. Kljub temu pa ima »Slovenec« drzno čelo, da napada sedanjo vlado, ker je zatrla to klerikalno korupcijo.

Mesto ponovnega odgovora prosimo čitatelje, naj malo računajo in puste računati

tudi klerikalnim volilec: nekaj jih je gotovo takih, ki to znajo. Torej:

Tovornina za prevoz enega vagona iz Vojvodine v Slovenijo znaša 4000 do 5000 Din.

Sušnikov popust je znašal 40%, torej okrog 1700 Din pri vagonu.

Klerikalci so prodajali prevoznice po 500—800 Din, tako da bi si prihranil trgovec na prevoznini okrog 1000 Din pri vagonu.

En vagon ima 10.000 kg moke, oziroma žita. Ako razdelite gori navedeni prihranek 1000 Din pri vagonu, pride

na 1 kg celih 10 par.

Za 10 par torej bi se lahko pocenila moka, ako bi obveljala Sušnikova naredba. Kateri trgovec pa bi radi 10 par prodajal ceneje moko? Dejstvo je, da bi konzument ne mogel dobiti moke niži za vinar ceneje.

Zdaj pa računajte še dalje:

Sušnik je izdal 5000 znižanih prevoznic. Od teh so si jih obdržali klerikalci 3300. Ako bi jih prodajali samo po 700 Din, bi si nabrali za svoj volilni fond na škodo države skoro

10 milijonov kron.

Ker je vlada to lumparijo preprečila, jo psuje »Slovenec« s škodljivcem slovenskega konzumenta. Za strašno neumne backe mora imeti svoje čitatelje, da si jih upa tako vleči.

Miglajji za gospodinjstvo.

Smrekov duh je za zaprte prostore, posebno za bolniške sobe zelo prijeten, za na pljučih bolne celo polajšujoče sredstvo. — Na 1 liter vrele vode vkapljaj žličico terpentinskega olja in razširjal se bo najprijetnejši smrekov duh po sobi.

Plesnobne madeže odpravimo iz perila, ako zjutraj namočimo tisti kos perila z vodo in razgrnemo na sonce. To je pa seveda le v poletnem času mogoče, ko sonce močno pripeka. — Spomladi in jeseni pa na tale način: V vodi raztopimo žlico soli in žličico salmijakovih kapljic in s to raztopino pomočimo madež in izpostavimo na sonce. — Zopet druga pomoč je, če izperemo te madeže s prevretilim pinjenim ali kislim mlekom, ki ga, čisto vročega, vlijemo na tako perilo in dolgo pustimo v njem. Nazadnje izperemo z vodo in milom.

Belokranjcem.

Na gosli bi godel
po vsej Belokrajini,
od sela do sela bi šel,
po hribu in po ravnini.

Oj dragi rojaki mi mili,
na delo hitro vstanite,
domovina v veliki je sili,
seme po brazdah vrzite:

Bratske ljubezni in sloge
čustvo vas naj napolni,
ker čakajo vas naloge
zdaj in prihodnje še dni.

Odprite na stežaj svoje srce,
ktero vedno gorko je bilo —
in prelivali boste radosti solzé
nad tem, kar bode vam vzklllo.

Le iz velikega vzarste veliko,
in če vas kdo vpraša?
Odgovorite na to priliko,
da v s a Jugoslavija je naša.

Idur.

Zakaj Puciju diši biti poslanec?

DIŠE MU POSLANSKE DIJETE IN PA, KER VE, ČE NE BO POSLANEC, DA NE BO DOBIVAL MINISTRKE POKOJNINE, KI JO ŠE VLEČE DANES. TUDI DIJETE BODO ŠLE PO VODI, Ž NJIMI PA LAHKO IN BREZSKRBNNO ŽIVLJENJE. NIČ DELATI, PA NA MESEC DOBIVATI PO 20.000 DIN, TO PUC-LJU DIŠI BOLJ KAKOR KOŠTRUNE IZ KOŽE ODIRATI IN KRVAVE KLOBASE DELATI, KAKOR SI BOŠ POSTLAL, TAKO BOŠ TUDI LEŽAL, PRAVI PUC-CELJ, KI BI RAD NA RAČUN KMETA DOBRO ŽIVEL, PA ŠE NAPREJ NIČ DELAL. TO JE RESNICA IN NIČ DRUGEGA.

»KMETU, KI IMA DVE KRAVI, SE MORA ENA VZETI IN DATI DRUGEMU, KI NIMA NOBENE,« TAKO JE VPIL PRED ZADNJIMI VOLITVAMI PUCLEJEV TAJNIK MROVLJE NA SHODU V KAMNIKU. PUCELJ JE KMETOM ŽE DOSTI KRAV SKORO ZASTONJ POBRAL IN ŽE VE, ZAKAJ SI JE NASTAVIL MROVLJETA ZA TAJNIKA.

PESEM BELOKRANJCA 8. FEBR. 1925.

(Po stari melodiji.)

Kupil si bom tri pištole,
streljal bodem čez gorò,
Zupaniču na veselje,
Korošču, Puciju na žalòst.

Kdaj bodo naši fantje služili v domovini? Tako vprašuje »Slovenec« in odgovarja na svoje vprašanje, da so se tigri borili tudi za slovenske fante, da bi služili doma. Tako debelo zna lagati samo klerikalec. Menda ni v Sloveniji človeka, ki bi ne vedel, da klerikalni poslanci niso niti z mezincem ganili za slovenske fante in da so svoje obljube vtaknili v žep, čim so bili pri koritu. S takimi gorostasnimi farbarijami se ne dajo prelepiti niti vaše mamice.

Naša skrinjica je

na Kranjskem!

Male vesti.

RAZMIŠLJAJTE!

Pred desetimi leti je po naših krajih najbrutalnejše divjal teror avstrijskih urinogov. Ječe so se dnevno polnile političnih osumljencev, na Gradu so zmrzovale stotine »srbočlovek«, na Suhem Bajarju so padale žrtve.

Toda »Slovenec« ni imel besedice za obsodbo teh barbarških nasilij. V njegovi tiskarni je noč in dan delovala špijunska pisarna, »Slovenec« pa je pel slavo avstrijskim zmagam z reirenom »Srbe na vrbe!«

Dandanes — po desetih letih — piše »Slovenec« o nasiljih, izmišlja kanibalske vesti in piše na iste moše, ki jim je pred desetimi leti voščil vislice.

Razmišljajte vsi vojni trpini: pohabljenec, preganjanec, stariši in sinovi pokojnikov, kako in kdaj se boste maščevali nad »Slovenčevim« počestjem?

Mi vam svetujemo: s kroglico dne 8. februarja!

Dr. Korošec pošilja vsem volilcem svoje slike za agitacijo. Nič nimamo proti temu, le čudno se nam zdi, zakaj se sramuje svojega duhovniškega znaka, ker ima civilni ovratnik s kravato. Ali se je že pripravil za izstop iz katoliške cerkve, kar mu preti vsled zadnjega odloka sv. Očeta.

Dr. Niko Zupanič — častni član združenja invalidov Dol. Lendavskega okrožja. Invalidi Dol. Lendavskega okrožja so izvolili g. dr. Niko Zupaniča za svojega častnega člana za zasluge, ki si jih je pridobil za njih združenje. Obenem so mu izrekli zahvalo za njegovo požrtvovalnost. Diplommu mu pošljejo v kratkem.

Milodar za zvonove podzemeljske fare. Kandidat Narodnega bloka g. dr. Niko Zu-

panič je dal svojčas 10.000 kron za zvonove podzemeljske župne cerkve. Kdo je tedaj bolj za vero ali Zupanič ali bogati mlinar in klerikalni kandidat Nemanič, ki ni dal še počnega groša za človekoljubne namene in kateremu diše le masne poslanske dijet.

Podpora pogorelcem Sinjega vrha. Občini Sinji vrh je poslal kandidat Narodnega bloka g. dr. Niko Zupanič 4000 kron podpore.

Dejanja govore. Kje so bili Nemaniči in drugi ljudski sleparji, ki sedaj pri volitvah kaline love, ko je bilo treba ščititi ljudske interese v Vel. Bukovju, ko je rušila sekira gozdove. Le Zupanič je bil, ki je priskočil ljudstvu na pomoč.

Volilci Narodnega bloka, vztrajajte in ne dajte se zbegati prav od nobene sleparja, ki bi vas hotel v zadnjem hipu odvrniti od Vašega sklepa. Vsi brez izjeme pridite na volišče in vrzite kroglice v skrinjico Narodnega bloka. Na naši strani je pravica in ta mora zmagati!

Za red, mir in svobodo pri volitvah. Beograjska vlada je prejela zanesljiva poročila, kako radičevci v zvezi s komunisti organizirajo posebne tolpe, ki naj bi na dan volitev povzročale spopade, razbijale volilne skrinjice in s terorjem onemogočale svobodno volitev tistim številnim seljakom, ki tokrat nikakor več ne marajo voliti Radića ali komunistov. Tudi slovenski klerikalni kolovodje so organizirali nekake tolpe, ki naj bi na dan volitev povzročale nered. Vlada je podrobno pretresala vsa ta zanesljiva poročila in tudi že ukrenila vse potrebno, da bo na dan volitev mir za vsako ceno osiguran. Svarjmo napredne volilce, naj se nikjer ne ustrašijo

klerikalnih groženj. Korajža klerikalnih, komunističnih in radičevskih razsajačev, bo hitro prištucana!

Pri nas je marsikaj mogoče. Da je kandidat tudi obenem varuh svoje skrinjice, se dostikrat dogodi. Da pa je kandidat varuh nasprotne skrinjice, to prednost ima sreski kandidat narodnih socialistov za krški okraj, ki je obenem varuh skrinjice SKS. — Isti kandidat je priredil pod varuštvo svojega advokata shod na Bučki. Može so poslali njegov in njegovega varuha govor. Po govoru pa se je oglasil k besedi župnik g. Koptar in menil: »Dobro sta govorila, gospod doktor je že veliko dobrega storil za kmeta in ravno tako g. pek. Zato pa vrzite vsi svoje kroglice v I. skrinjico.« Kmetje so na te besede prasnili v smeh. Mi pa pristavljamo: »Bučka ne bo metala svojih kroglic niti v I. niti v VII., temveč v II. skrinjico, ker so v Bučki sami demokratje!«

V pijanosti. V Ubanovi gostilni so prošlo nedeljo popivali fantje iz vasi Sv. Štefan pri Trebnjem. Kolarskemu pomočniku Žepiču so fantje nagajali, ker je baje padel s konja, ki ga je gnal napajat. V iezi je Žepič z nožem zabodel Antona Mišiča, posestnikovega sina z Rožnega vrha, Žepič se zagovarja, da je v pijanosti napadel Mišiča.

* Brezposelna podpora bivšemu poslancu. Kakor poročajo iz Londona, je dobil bivši poslanec delavske stranke Law, ki je pri zadnjih volitvah propadel proti konservativnemu kandidatu, zase in za svojo rodbino podporo za brezposelne, ker je zaman iskal dela.

Za ženinom je šla. Frančiška Pipan, 24 letna služkinja, se je pred kratkim naveličala svoje gospodinje. Za slovo ji je odnesla več obleke, čevljev in perila ter zlato uro z zapestnico. Policijska oblast pa je sedaj zvedela, da se je odpeljala baje v Trst, da poišče svojega nezvestega ljubčka, ki jo je pred časom zapustil. Da bi mu pa bolj imponirala, si je »izposodila« lepo obleko gospodinje in druge stvari v skupni vrednosti 3000 Din.

Kam se vse upajo tatovi. Pred nekaj dnevi so neznan storilec odtrgal in odnesel iz pritličja justične palače okoli 2 metra svinčene cevi, ki je služila za dotok vode od vodnega rezervoarja. Povzročena škoda znaša 200 Din. — V noči na 25. januarja pa se je splazil neznan uzmovič do sobe uslužbencev v hotelu Union, jo siloma odprl in pobral nekemu uslužbencu uro z verižico ter mu izmaknil še listnico z 250 Din gotovine.

Cerkvena tatvina. Dne 26. januarja popoldne je cerkovnik cerkve Sv. Jožefa opazil, da je neznan tat ukradel iz cerkve dva medena svečnika s svečami vred. Ko je preiskoval nadalje, je ugotovil, da sta zmanjkali iz dveh spovednic dve koštrunavi kožuvinini. Skupna vrednost ukradenih predmetov se ceni na 600 Din.

Zlate gore v Sibiriji? Po poročilih moskovske »Pravde« so baje odkrili v nekih pokrajinah Sibirije prave zlate gore, kamor romajo prebivalci iz vseh krajev Sibirije. Iz Sibirije se sploh poroča, da se je tamošnjega prebivalstva polastila nenasitna žeja po zlatu in da romajo na kraj novih zlatih najdišč velikanske karavane.

Izplačilo posebnih doklad invalidom. Podrejene finančne uprave so dobile od finančnega ministrstva navodila, da začno z izplačilom posebnih doklad invalidom in vojnim sirotam. Ministrstvo za socialno politiko je tudi že 25. januarja ukrenilo primerne odredbe za izplačilo teh doklad.

Kmetje! Ne vstrašite se, ako se je kak duhovnik spozabil in Vam grozi. Imejte pred očmi, da imate samega sv. Očeta v Rimu za zaščitnika, ker on je za to, da duhovnik naj napeljuje samo vernike k Bogu a politiko naj v miru pusti.

Nov slovenski list v Ameriki, V New Yorku je začel z novim letom izhajati nov slovenski list »Nova Doba«, glasilo »Jugoslovenske Katoliške Jednote«.

Vpoklic rekrutov leta 1925. Rekruti, rojeni leta 1904 in starejši, ki so bili pri lanskem naboru spoznani za sposobne, bodo letos pozvani na odsluženje kadrovskega roka kakor sledi: dne 20. februarja 1925 prva partija neborcev; dne 20. junija druga partija neborcev; dne 20. oktobra tretja partija neborcev; okoli 1. marca 1925: konjeniki, konjiški pioniri in telegrafisti, konjeniki kraljeve garde, artiljeristi kraljeve garde, ostali artiljeristi, remontski depot, vozarji, bolničarji in peki; okoli 20. marca 1925: pešadija, pešadijski polk kraljeve garde, letalci, pionirji, pontonirji, telegrafisti, železniška četa in profesionalisti; okoli 20. marca prva partija mornariških čet; okoli 1. oktobra druga partija mornariških čet; okoli 20. aprila rekruti pridelnjeni avtokomandi. Vsi rekruti se opozarjajo, da počakajo poziv v svoji domovni občini; če se pa začasno odstranijo iz svoje občine, so dolžni, da svoj natančen naslov prijavijo županstvu, da jim le-to zamore pravočasno dostaviti poziv. Rekrutom-mornarjem ni treba nabaviti vojaškega kovčega, ker za tega na brodovih ni prostora. Vsak mornar dobi od države vrečo za shrambo privatnih in državnih stvari.

Poskušeni rop v Litiji. V četrtek zvečer je bil izvršen na postaji v Litiji nenavadno premeten in drzen rop, ki pa navzlic temu, da je bil premišljeno aranžiran, ni uspel. V Litijo se je pripeljal z vlakom, odhajajočim iz Ljubljane ob 18. uri 40 minut ravnatelj predilnice v Litiji g. Preis. Ravnatelj je imel pri sebi veliko vsoto denarja, bilo je 450.000 Din. Na postaji ga je, kakor običajno, tudi topot čakal nočni čuvaj, s katerim sta šla skupaj s kolodvora proti predilnici. Torbico je ravnatelj izročil čuvaju. Ker je bil na litijski postaji promet zelo velik, sta oba zavila preko tračnic, na katerih je stal tovorni vlak. Na nekem ugodnem mestu sta skušala preiti tovorni vlak. V trenutku, ko je čuvaj stopil na prislono desko, je priskočil neznanec, desko izpodnesel in čuvaj je priletel precej trdo na tla. Pri padcu mu je torbica padla iz rok, neznanec je bliskoma priskočil, jo pobral ter jo ubral v bivji beg. Na krik čuvaja in ravnatelja Preisa se je pojavil orožnik Semenčič, ki se je slučajno vozil z istim vlakom. Orožnik jo je takoj ubral za zločincem. Ropar, videč, da ga zasledujejo in da ga bodo verjetno dohiteli, je torbico med begom obesil na neko drevo ob potu v nadi, da bo lahko kasneje prišel ponjo. K sreči pa je Semenčič navzlic temu opazil njegovo delo ter je torbico s polno vsoto denarja našel. Vrnil jo je ravnatelju Preisu. Roparju je uspelo pobegniti in ga do sedaj še niso izsledili.

Požar na Rečici pri Bledu. Pišejo nam: V ponedeljek od 3. do 4. zjutraj je izbruhnil na Pemovem hlevu, last generalnega konzula dr. Ivana Šveglja, ogenj, ki se je z veliko naglico razširil tudi na sosednja gospodarska poslopja ter restavracijo Mangart, last g. Fr. Arha. Na kraj nesreče je prišlo prvo domače gasilno društvo na Rečici in ukrenilo takoj vse potrebno, da se ogenj zajezi. Kmalu nato

so prihitela tudi gasilna društva iz Gorij, Zasipla in Bleda, nakar se je vsem po hudih naporih posrečilo ogenj pogasiti in tako preprečiti, da ni bila nesreča še večja. Škoda je ogromna.

Grozen zločin. V občini Dvor na bosensko-hercegovski meji sta živela imovita zakonca Golijaš. Ružica Golijaš je bila čakala na svojega zaročenca, ki je bil v Ameriki celih 13 let. Ko se je pred časom vrnil in sta se poročila, je pa med njima kmalu nastal razdor in Golijaš svoje zakonske nezvestobe ni niti prikrival. Nedavno je prišel zvečer v sobo s sekuro v roki, ki jo je prislono ob steno in nato legel in zaspal. Žena v strahu, da jo namerava mož ubiti, je v spanju z isto sekuro ubila moža. Truplo sta s služkinjo zanesli v podstrešje in potem je žena vsak dan odrezala od trupla kos in ga skuhalo. Meso je menda dajala svinjam. Rožico Golijaš so zaprli.

Letošnja porotna zasedanja. Kakor se uradno razglša, prične pri deželni sodišču v Ljubljani prvo letošnje porotno zasedanje dne 2. marca, drugo dne 2. junija, tretje dne 14. septembra in četrto dne 14. decembra; pri okrožnem sodišču v Celju: prvo zasedanje dne 2. marca, drugo dne 2. junija tretje dne 1. septembra in četrto dne 2. decembra; pri okrožnem sodišču v Mariboru: prvo zasedanje dne 2. marca, drugo dne 15.

junija, tretje dne 14. septembra in četrto dne 9. decembra; pri okrožnem sodišču v Novem mestu pa se prične prvo zasedanje dne 2. marca, drugo dne 2. junija, tretje dne 31. avgusta in četrto dne 23. novembra.

Izseljevanje iz Jugoslavije. Meseca novembra 1924 se je iz Jugoslavije izselilo 1614 oseb, med temi 1503 naši državljani (1084 moških in 419 žensk). Od skupnega števila naših izseljencev odpada na Slovenijo 61 moških in 21 žensk. Po narodnosti se je v novembru izselilo 850 Slovencev, Srbov in Hrvatov, 426 Nemcev, 205 Madžarov in 22 oseb drugih narodnosti. Izseljencev je šlo 485 v Argentinijo, 392 v Brazilijo, 289 v Avstralijo, 163 v Zedinjene države Severne Amerike, 128 v Uruguay, 25 v Kanado, 13 v Chile, 13 pa v ostale ameriške države.

Gospodarska pisarna, družba z o. z. v Ljubljani. Ustanovila se je v Ljubljani družba, ki obeta biti za razvoj in napredek gospodarstva velikega pomena. Družba je od deželnega kot trgovskega sodišča v Ljubljani registrirana ter vpisana v slovenskem, srbohrvatskem, nemškem, italijanskem, francoskem, angleškem, češkem in esperantskem jeziku v trgovski register. Družba bo dopisovala v vseh navedenih jezikih. Namen družbe je obsežen. Za vse svoje panoge delovanja je dobila potrebne obrtne liste, oziroma koncesije. — Zlasti namerava družba, kot posredovalka, pridobivati industrijam, veleposestvom, trgovcem, obrtnikom in občinam toliko potrebni domač in inozemski kapital. — Opozarjamo na oglas v današnji številki našega lista.

Cenj. naročnike, čitatelje in prijatelje opozarjamo na oglas »Ljubljanske posojilnice« d. z o. z. Ljubljana, Mestni trg. Zavod se prav lepo razvija ter ga toplo priporočamo.

Dopisi.

Novo mesto. Na svečenski semenj 3. t. m. je imel kandidat Nar. bloka g. dr. Niko Zupanič shod v gostilni g. Rozmana »Na vratih« za sejmarje. Vreme je bilo lepo in ljudje so prihiteli iz krajev bližnje in dalnje okolice novomeške, zlasti mladih mož in gospodarjev je bilo polno, ki so prišli nakupovat vse potrebno za domače gospodinjstvo življenje. Ko so zvedeli, da bo njihov kandidat g. dr. Zupanič održal shod »Na vratih«, so šli z radostjo poslušati njegova izvajanja, ker zna tako dobro in pošteno povedati. Pa tudi priljubljen je jim je, ker je res vsak kotichek širnega novomeškega okraja prebredel. Shod je otvoril ob 12. uri g. prof. Ferdo Seidl, ki je bil tudi zbran za predsednika zborovanja. Nato je obrazložil g. kandidat Zupanič program Narodnega ozir. državnega bloka ter utemeljil, da le na podlagi tega moremo priti do stvarnega dela v državi. Nasprotno je pa delovanje opozicijskih strank najbolj pogubonosno za nas in za državo, ker se tu ne moremo zediniti za stvarno delo, ampak vse njih delo je razdiranje in rušenje. V narodnem bloku je res faktična večina. Kaj pa je v opoziciji? Klerikalci udrihajo čez komuniste, kmetijce in republikance, na drugi strani se pa vržejo z Radičem, ki je gospodar vseh republikancev in zaveznik komunistov. O Puclju ni vredno govoriti. Kaj bo pa naredil, ko je sam. Vsi govorniki so prav dali in se prepričali še enkrat, da je edino politika, ki jo razlaga Zupanič, prava. Z navdušenjem za te ideje so zapustili shod s sklepom, da hočejo vsi pripomoči do Zupaničeve zmage.

Dvor. V soboto 31. p. m. ob 5. uri popoldne nas je obiskal kandidat Narodnega

bloka, g. minister n. r. dr. Niko Zupanič in je imel v gostilni g. Janeza Klinca lep in navduševalen govor za ureditev naše neodvisne in lepe države, ki je bil od prisotnih z odobravanjem sprejet. Med mnogimi odličnimi posestniki iz Dvora je bil prisoten tudi častivredni g. nadučitelj Dekval. Eno uro pozneje je imel g. kandidat še drugi razgovor v Dvoru v gostilni »Pri Škrabcu«, katerega so se, razven g. Urbiča, udeležili v prvi vrsti delavci, ki so vsi objubili vreči svojo kroglico v 2. skrinjico.

Belokranjci! Volitve so pred durmi. Usoda naše prelepe Belokrajine se ima sedaj odločiti. In to je še sedaj v naših rokah. Po 8. februarju ni več pomoči, ako ne bomo sedaj trezni, in dobro premislili, koga si imamo izbrati za svojega zastopnika.

Prepričani smo lahko, koliko časa se je igrala SLS z nami in kako se nam godi. Vemo tudi dobro še, kako je SLS delovala takoj po vojni na to, da bi imele tudi ženske volilno pravico v državni zbor. In zakaj? Zato, ker je bila naša duhovščina prepričana, da moški, kateri so bili v vojski, ne bode niti eden držal z njimi, ki so bili doma po župniških in nagovarjal ljudi za vojno posojilo ter so tako nam kupovali granate in bombe, da nas ubijejo. Ali smo že to pozabili? Ne! Tega ne smemo pozabiti!

Ko pa so videli naši klerikalci, da jim ne gre ženska volilna pravica v klasje, ker je ni v nobeni državi na svetu, so si mislili drugo in to je »avtonomija«. In zakaj »avtonomija« in kakšna »avtonomija«, pomislimo!

Kdor bo glasoval za klerikalce, za Pucija in za republikanske ter druge krive preroke, bo glasoval za visoke davke, za krvave nemire v državi za padanje dinarja in za osiromašenje ljudstva. Narodni blok je pokazal, da zna delati, in bo tudi vnaprej delal. Zato glasujte za narodni blok, ki hoče mir, red in delo v državi.

Prvič, ker oni dobro vedo, da je vsakemu človeku že prirojena neka odpornost napram celoti in hrepeni vsak po samostojnosti, toda tukaj smo vsi že samostojni in samoodločujoči.

Drugič: Kakšna »avtonomija«?

To je: oni nam predstavljajo samovlado Slovenije, kakor jo je imela prej Ogrska, ali zabiti nismo tako, da bi mogli to verjeti, ker znamo dobro, da je bila Ogrska že prej samostojna država in je imela sama svoj denar ter finance. Na kaj takega mi sploh misliti ne moremo.

Zato, dragi Belokranjci, čas nam je že zadnji, da izpregledamo in si izvolimo iz naše srede moža, kateri je v resnici za blagobit naše ožje domovine, kateri je tudi sposoben, da se potegne za nas Belokranjce in kateri ima tudi voljo v vladi. In to je naše gore sin dr. Niko Zupanič. Njegova skrinjica je druga. Zato nam je sveta dolžnost, da vržemo vsi kakor eden svoje kroglice v drugo skrinjico. Belokranjec.

Iz Žužemberka. 1. t. m. se je vršil v tukajšnjih šolskih prostorih shod »Narodne radikalne stranke«, katerega se je udeležilo večje število volilcev. Otvoril ga je gospod dr. Pavločič, tukajšnji okrožni zdravnik, na kar je govoril naš kandidat g. dr. Niko Zupanič. V pol ure trajajočem govoru nam je gosp. govornik v poljudnih besedah obrazložil krajevna gospodarska vprašanja, s tem zvezano vprašanje nove železniške zveze z morjem in potrebo končne ureditve naše države in dovršitve državne zgradbe. Podarjal je dalje izredno važnost uravnoveženja državnih financ, kakor tudi izednačenja davkov, ki jih v »Sloveniji« z vso upravičenostjo pričakujemo. Podal nam je jasno sliko o političnem položaju, ter o neuspehih prejšnje vlade in neiskrenosti sporazuma, na katerem je temeljila ta vlada. Končno nas je vspodbujal k slogi in vzajemnosti, v kateri edino leži naš spas. Njegova nad vse priključiva osebna naprava je na vse navzoče najboljši utis in prepričanje, da volilci z mirno vestjo lahko zaupajo svojo usodo njegovim rokam. Izkažimo mu torej dne 8. februarja letos svoje popolno zaupanje in spustimo kroglice v 2. skrinjico. Ne bo nam žal!!

Žužemberk. Pri sedanjih volitvah kandidira na republikanski listi tudi bivši žužemberški konjederec Feliks Ponikvar iz Cegelnice pri Žužemberku. G. Ponikvar, poznamo vas vsi, zato pa bomo v vašo skrinjico kazali le pesti, kroglice pa oddali drugim možem, ki so bolj na mestu. Vi že ne boste naš poslanec! Isto je s Pucijevimi samostojneži. Saj ne vemo, zakaj smo zadnjič poslali g. Pucija v narodno skupščino in zakaj naj bi ga še enkrat! Gospod Pucelj, pri nas ne bo nič. Mi bomo volili prave ljudi, ki jim je skrb za ljudstvo sveta stvar. — Kmet.

Soteska pri Toplicah. Pretečeno nedeljo smo imeli v Soteski klerikalni shod, na katerem je govedal dr. Kulovec, kaj bi moral in kaj ni storil za svoje volilce. Z župnikom

Volcem sta se napihovala in kričala tako, da smo se bali, da se bosta razletela, vendar se je končno izkazalo, da imata v želodcu Nar. blok. Ko je še povedal, da so tigri dobili v Beogradu brco, smo se s tem pojasnilom zadovoljni razšli. Povedati bi moral le še, da so dobili brco radi popolne nesposobnosti. Sedaj jim bomo dali brco še mi, ker so nam povečali davke.

Talčji vrh v Beli Krajini se je tudi pridružil drugim belokranjskim naprednim občinom, katerih število je veliko. Kaj so klerikalni tigri storili za nas, predobro vemo. Da bi bili še dolgo časa na vladi, bi nas ogledali do kosti. Zadnji čas je, da so prišle volitve! Klerikalci so hoteli napraviti kuluk, pa smo ga z drugimi pri občinski seji odbili. Nemaniča ne maramo več! Ker hočemo preudarnega napredka povsod, smo se odločili, da bomo volili tiste, ki se potegujejo za dobrobit belokranjskega kmeta, to je g. Zupanič iz Gribelj. Dasiravno bo precej skrinjic, vendar nas ne bo premetilo; izpustili bomo kroglico v drugo skrinjico.

Planina v Beli Krajini je imela sijajen shod, kjer so vsi sklenili, da bodo volili dr. Zupaniča. Bili so vzkliki: »Živel Zupanič — proč z Nemaničem!« Na tem shodu so pokazali vsi, kar jih spada pod Planino, nemajno zaupanje do g. Zupaniča. Kdo bo vedno flikal korito farovžem in klerikalnim poslancem! Mi moramo delati od ranega jutra do poznega večera in še velikokrat ni kaj dati v lonec... Oni pa sede s prekrižanimi rokami in nogami. Težak je naš stan, zato proč od tistih, ki nas vedno tlačijo! Naša skrinjica je druga, če hočemo, da se bodo znižali davki. Ako bomo krpali klerikalcem žepe, nam jih bodo pa še bolj navili. Ali nimajo še dosti? Ker imamo odprte oči, vidimo vse, dasiravno mislijo, da nas bodo topot zopet prevarili.

Bela Krajina. Volilni boj je pri nas v polnem razmahu. Razne stranke prirejajo shode, najbolj vsiljivi pa so seveda klerikalci. Celo njihov general dr. Korošec je prišel na zaupni sestanek v Metliko. Radovedni smo bili, kaj nam bo povedal, toda mož se je skrivil v zaprto dvorano »Kmetijskega društva« in vstop je bil dovoljen le njegovim najzvestejšim pristašem, katerim je prejšnji dan razposlal g. Nemanič povabila. Veličastni že ve, da ne sme na solnce, ker ima preveč masla na svoji maziljeni glavi! Kaj dobrega so pa prav za prav napravili klerikalci za Belo Krajino? Nič!!! Ravno nasprotno: privedli so nas na rob propada. Belokranjski vinogradnik, ti, ki si do sedaj tako zvesto podpiral tigre, pomisli: ob čem boš ti živel, če ti trsje ne obrodi, če ti toča pobije ves pridelek ali pa če ga ne boš mogel prodati? Davke, ki so ti jih nakopali klerikalci, moraš plačati, vino ti leži v kleti, a kupca ni od nikoder! In zakaj ga ni? Ker je klerikalna »Gospodarska zveza« v Ljubljani preplavila vso Slovenijo s cenejšim in manjvrednim banaškim vinom. Na tisoče hektolitrov tega vina so privlekli k nam, našega vina pa no-

čejo. Ali ne bi bila njihova sveta dolžnost, da podpirajo pred vsem domačega kmeta, ki ima celo veliko boljša vina kakor so banaška? Toda gospodom okoli SLS je skrb za slovenskega kmeta deveta briga! Samo, da si oni napolnijo svoje bisage, pa je vse v redu! Zatorej, Belokranjec, dobro premisli, preden vržeš svojo kroglico v klerikalno skrinjico! Vedi, da je pravi naš belokranjski kandidat naš rojak Zupanič, ki pozna vse naše potrebe. Zatorej tokrat volimo drugo skrinjico! — Opazovalec.

Belokranjske kratkočasnice.

Nemanič se joka:

*Preljubi Franc Jožef,
ti cesar naš, kralj,
koku te mi ljubmo;
koku so se bal
u Krajni napredni — —
Oh zdej je use preč;
namormo se gibat —
zaslombe ni več!*

*Pa pravi g. Nemanič:
»I, kam bi dal?«
»I, kjer si vzel,
saj tu je nič in tam je nič!«*

*Kjer je Korošec, tam so korita,
tam je godla SLS skrita!*

*Korošec in pa SLS
norčujeta se s kmeti;
obljubljajo autonomijo —
v volilne svrhe sleparijo,
in davke jim zmanjšujejo;
v resnici nove kujejo...
Ho-o-ruk —
po vrhu še kuluk!*

*Res prva njih je skrinjica,
pa kmetič je postal previden —
vsi v prvo dajo ligico
in v drugo pa izpuščajo
na dan volitev kroglico!*

*Korošec zopet duha —
kako da ričet nam izkuha.*

*Poznate Čiča —
Nemaniča,
ki davke nam navija;
ko so volitve pa napija:
»Ena kupica
zrelga vinčeka
semtertje po mizi rajžala.
Pa nazdravje
našmu Matetu,
sam Bog ga naj živi!*

*Le vivat, vivat, ven ga izpij,
le vivat, vivat, ven ga izpij,
pa drugega nali!*

*Vsa Belokrajna je sklenila,
da SLS ne bo volila!
Vas li izzi g. klerikalci? —
»SAMOUPRAVE« bralci
so vedeli krivice
in hočejo pravice!
Ob tem so Belokranjci prvi,
ki niso več na vaši vrvi.*

*Tusti klerikalni so možaki
od krvavih žuljev naših,
ali bo jih tudi kost,
ko jih hitimo pod most...!*

Razne vesti.

VOLILCI, KI STAVKAJO.

Ne verjamete, da se je kaj takega že zgodilo? Pa se je, seveda ne pri nas, v Franciji. Stvar pa se je dogodila tako-le:

Med občinskim svetom mesta Meudon in med tamošnjo policijsko oblastjo je nastal nesporazum. Osnoval se je sindikat več občin, ki je sklenil zgraditi tvornico za ekonomsko predelavo vsakovrstnih odpadkov, smeti itd. Kot najbolj pripraven kraj za to tvornico je bil določen Meudon. Toda s tem namenjem se niso strinjali prebivalci Meudona in so v znak protesta odklonili vstop v omenjeni sindikat.

Policijski prefekt se je takoj, ko je izvedel o stališču, ki ga je zavzel občinski svet Meudona, obrnil na zdravstveni svet departementa ter ga prosil za njegovo mnenje o zidanju tvornice. Odgovor je bil povoljen in sindikat je dobil dovoljenje, da postavi tvornico v Meudonu.

Ko so meudonski prebivalci uvideli, da njihovega protesta oblasti ne vpoštevajo, je nastalo med njimi veliko razburjenje. Njim se je pridružil tudi občinski svet; župan je sklical sejo in predlagal, da vsi občinski svetniki odstopijo, češ, da ne morejo zagovarjati pred svojimi občani namere, ki so jo sklenile ostale občine. Župan je torej odstopil in z njim tudi vsi občinski možje.

Razpisane so bile nove občinske volitve, ki bi se bile morale izvesti v nedeljo 25. januarja. A glej čudo! V vsem mestu ni bilo niti enega volilnega plakata, vršil se ni niti en volilni shod. Vse štiri meudonske stranke, med njimi tudi komunisti, so se zedinile, da se volitev ne udeležijo. In ko je na dan volitev vstopil ob osmih zjutraj odstopivši župan v mestno dvorano, kjer se je nahajalo eno izmed volišč, je zaman čakal na svoja dva prisednika. Ostala tri volišča so bila istakotako prazna. In tekom celega dne ni prišel volit niti eden volilec, čeprav šteje Meudon 3899 volilnih upravičencev!

Stavka je menda imela uspeh. Kakor poročajo francoski listi, se je občinsko zastopništvo Meudona že sporazumelo z upravno oblastjo, tako da bo mučna afera kmalu odstavljena z dnevnega reda.

»MALI« TATOV.

Saj vam je znana ona žalibog tako resnična prislovica, da male tatove obešajo, velike pa nagrajujejo. Z drugimi besedami, če se za malenkost zmotiš v razlikovanju med svojim in drugim, boš moral gledati, da te ne zašijejo vsaj na deset let ječe. Če si se pa »zmotil« vsaj za stotisoče, potem se ti ni mnogo bati. Če pa gre tvoj konto na milijone, bodi gotov, da se ti ne bo pripetilo nič hudega, saj si vendar — ženij!

V Banko Commerciale v Rimu je prišel elegantno oblečen gospod k blagajni, da založi večji znesek, kakih 20.000 lir; namreč blagajnik gledališča Valle, Demofonti. Ko je čakal, da se končajo formalnosti, se mu približa od zadaj eleganten, mlad gospod z besedami: »Gospod, na ramenih ste malo prašni.« in ga začne skrbno brisati. Ko je potem hotel g. Demofonti oddati denar, je moral v svojo neljubo presenečenje ugotoviti, da je listnica z dragoceno vsebino izginila.

V Banki d'Italia v Genovi manjka nekaj milijonov. Nihče drugi ne more biti tat kot blagajnik. Komendant Jommi, tako se piše, ima 12.000 lir plače na leto, s katero ima kriti te-le malenkostne izdatke: najemnino za elegantno stanovanje v mestu 27.000 lir, za vilo ob Rivijeri 35.000 lir. Gospod Jommi ima šoferja, kuharja, slugo in dve

sobarici. Razen tega ima skrbeti tudi za rodino 12 glav. Komendant pravi, da je nečak kardinala in mož milijonarke. Zato se nihče ni izpodtikal nad njegovim razkošjem. Sedaj se je pa pokazalo, da je bil gospod blagajnik prve italijanske banke čarovnik, ker je znal svojih tisoč lir na mesec pomnožiti kakor sedem kruhov v svetem pismu. Res se je godil čudež, ampak le v knjigovodstvu.

V Rimu živi vdova v vojni padlega generala in se čuti zelo osamljeno. Zato oddaja eno svojih sob v najem. Bila je presrečna, ko je prišel k njej stanovat eleganten inozemec, baje nečak nekega nadškofa na severu Evrope. Mladi gospod se počuti pri vdovi zelo domačega in ostaja vsak večer redno pri Nj. ekscelenci, ker ga je stric svaril, naj se zvečer ne potepa po hudobnem Rimu, da ne bi pokvaril svoje nedolžne duše. Zato torej ostaja lepo doma, dela zapuščeni generalki družbo in ji med drugim pravi, da je njegovo poslaništvo pripravljeno, zamenjati zaupani mu denar italijanske valute v vojnem iznosu. Ekscelencia gre vesela iskat svoje premoženje v banko in se pelje s svojim pobožnim prijateljem na dotično poslaništvo, kjer izstopi monsieur z zavojčkom bankovcev, da ga odda v pisarni. Zamenjana vsota, tako je rekel, se bo drugi dan izplačala. Potem se je peljal elegantni gospod z generalko domov, napolnil svoj popotni kovček z mašnimi oblaci svojega strica, ki je prišel baje dan prej v Rim in jih pri njem spravil, in se je odpeljal z avtomobilom v Excelsior. Žal se je pobožni gospod pozabil vrniti. Isto velja tudi za prihranke Njene Ekscelence, ki je prišla ob vse svoje premoženje.

Kaj mislite koliko bodo dobili ti elegantni tatovi?

»PRINC BRAGANDSKI.«

V nekem hotelu v notranjem mestu na Dunaju sta stanovala dober teden dva prijatelja, od katerih se je eden prijavil kot »José de Braganza« iz Portugalske, drugi pa kot njegov šofer Mauricio Corapova iz Rio de Janeiro v Braziliji. Dozdevni Portugalec, ki je dajal razumeti, da je princ iz dinastije Braganza in da ima celo pravico do naslova vojvode, je prišel v hotel le z majhnim ročnim kovčkom. Izjavil je, da prideta popotna prtljaga in tudi njegov avtomobil, ki ga je moral pustiti v Rimu zaradi defekta, kasneje za njim. Najbrže je hotel možakar uganjati pu-

stolovstva na Dunaju, pa je že pri pripravah padel policiji v roke.

Pri nekem prvovrstnem krojaču si je naročil »princ Braganski« širi elegantne obleke in površnik v skupni vrednosti 25 milijonov avstrijskih kron, drugod pa šest lepih popotnih kovčkov, vrednih 10 milijonov kron. V neki papirnici si je dal napraviti mož najfinejši pisemski papir z grbom. Pri tem je opazila prodajalka, da je njegov spremljevalec izmaknil dva lepa svinčnika in v usnje vezano beležnico. »Princ« si je nadalje naročil fine posetnice in tisoč legitimacij za list »Secolo«, ki izhaja, kakor je dejal, v Lizboni.

Na podlagi raznih sumljivih okolnosti sta bila možakarja aretirana. Dočim govori elegantni »princ« več jezikov, razume njegov šofer, dasi je »doma iz Brazilije«, samo nemščino. Pri napačnem princu, ki je ostal zadnji hotelski račun dolžan, je našla policija kar 12 raznih redov, ki jih je baje dobil v vojni, v kateri se je vojskoval na strani antante. Policija se je informirala in doznala, da ima rimska policija že njegove prstne odtiske. Priznati je moral, da je bil v Italiji obsojen na sedem mesecev zapora. Rekel je, da je spoznal v odgonskem zaporu v Benetkah dozdevnega šoferja, ki je bil že tudi kaznovan.

Oba pustolovca ostaneta zaenkrat v policijskem zaporu, kasneje pa prideta pred sodišče.

O LJUBEZNI.

Turški pregovor: Ljubezen nastane iz pogleda; arabski pregovor: Ljubezen nastane iz odsotnosti. — Ni ljubezni brez trnja, ni ljubezni brez tekmeča. — Ljubezni ni mogoče skriti. — Treh stvari ne moreš skriti: ljubezni gorà in velblodjega gonjača. — Ljubezen je sladka kot med, samo s kruhom. — Ljubezen je steklo, ki se zdrobi, če ga primeš nerodno ali pa premočno. — Ljubezen skoz vse življenje je junaštvo.

Poroči se s hčerko nižjega, in ne daj hčerke višjemu, kakor si ti sam. — Če kupiš platno, poglej na rob, če se poročiš, poglej na mater. — Če greš na vojsko, misli enkrat, če greš na morje, misli dvakrat, če stopiš v zakon, trikrat! — Nobena reč na zemlji ni slabša, kakor če se poročiš z bogato, prevzetno in vladehlepno žensko. — Ljubezen pozna lasten tuj jezik, zakon se povrne k maternemu jeziku. — Zakon pokvari ljubezen. — Prvi čas zakona je med, drugi surovo maslo, tretji je smola. — Ženska hišo gradi, ženska hišo podira. — Tudi dober zakon je čas pokore.

Gospodarstvo.

Proti izvozu carini na jajca in zaklano živino. Zveza trgovcev in industrijev v Subotici je predložila ministru za trgovino in industrijo spomenico, v kateri zahteva: 1. Da se zniža železniška tarifa za vse izvozno blago, posebno pa za jajca in živalske produkte. 2. Da se ukine ali znatno zniža izvozna carina na jajca in zaklano živino.

Nadajanje manjšanje obtoka novčanic v naši krajevini. V tretjem tednu januarja od 22. t. m. se je obtok bankovcev Narodne banke zmanjšal za 52.465.800 na 5.834.673.200 Din. Kovinska podloga se je v tem času zmanjšala za 6.910.875 na 455.673.218 Din v zlatu. Eskompt in lombard sta padla za 16,3 milijone na 1411,7 milijonov dinarjev.

Vprašanje novega obrtnega zakona. Ministrstvo za trgovino in industrijo je dobilo od ministrstva za socialno politiko predstave vseh profesionalnih organizacij glede na načrt novega obrtnega zakona. Te predstave se bodo proučile in se bodo na njihovi podlagi izvršila nekatera dopolnila v načrtu.

DOM. ČEBIN
TRGOVINA S KURIVOM
LJUBLJANA
WOLFOVA ULICA 1, II. NADSTR.

Cekovni račun št. 13.906.
 Brzjavlj: DOCEBIN - Ljubljana.

ZALOGA PREMOMA
 iz vseh slovenskih premogovnikov:
 la angleškega premoga,
 la domačega in angleškega kovaškega
 premoga,
 la angleškega koksa.

DRVA, OGLJE.
RAZPOŠILJALNICA kovaškega pre-
moga in koksa na drobno.
SKLADIŠČA: Kolezijska ulica 20 in
Metelkova ulica 19.

!!! NAJCENEJŠI NAKUPNI VIR!!!

Olajšave za izvoz sena. Prometno ministvo je dovolilo, da se za seno, izročeno za izvoz v oddaljenosti najmanj 800 km računava vozarina s 25% popustom od normalne vozarine. Za seno, ki se odpravlja v Grčijo, bodo dajale postaje po možnosti pokrivače, katere je stranka dolžna vrniti postaji Ojvngjeliji. Za pokrivače preko meje se mora stranka sama pobrigati.

Anketa o davčni reformi. Kakor smo že poročali, se je pričela v finančnem ministvu anketa o izenačenju davkov družb, ki so zavezane javnemu polaganju računov. Prečital se je zakonski načrt o neposrednih davkih delniških družb. V splošnem so udeleženi soglašali z načrtom. Po preračunanju strokovnjakov so davčna bremena delniških družb v Vojvodini za 11% večja kakor v Sloveniji, za 16% večja kakor v Bosni in Hercegovini in skoro polnih 100% večja kakor v Srbiji. Ta anketa o izenačenju davkov družb, zavezanih javnemu polaganju računov, je le prvi korak k splošni davčni reformi in k izenačenju neposrednih davkov. Medtem bo finančno ministvo zbiralo potrebni material za to vprašanje.

Za izenačenje državnega sistema. V generalni direkciji neposrednih davkov se je začela te dni anketa, ki se nanaša na izenačenje neposrednih davkov. Anketo so prisostvovali zastopniki interesiranih organizacij iz Beograda, Zagreba, Ljubljane, Splita, Sarajeva, Skoplja, Subotice, Velikega Bečkereka. Anketo je otvoril generalni direktor neposrednih davkov g. Stojanovič. Prečital se je predlog zakona o neposrednih davkih, ki se nanašajo na delniške družbe. Diskusija se bo nadaljevala.

V centrali industrijskih korporacij v Beogradu so te dni zborovali pod predsedstvom dr. Fr. Windischerja zastopniki industrijskih, trgovskih in denarnih organizacij iz cele države, da se sporazumejo o postopanju pri finančnem ministvu glede izenačenja predpisov o obdavčevanju delniških in po-

dobnih podjetij. Soglasno je bil sprejet predlog g. dr. Windischerja o razširjenju srbskega zakona na celo državo in o določitvi ene davčne mere za vsa podjetja. V specialni debati se je na podlagi referata dr. Gregoriča in strokovnih izvajanj raznih delegatov dosegla enotnost za ministerijalno konferenco in so se po predlogu dr. Windischerja določili govorniki za konferenco, ki bo trajala več dni.

Proti prisilni poravnavi izven konkursa. Kakor javljajo iz Beograda, dobiva minister za trgovino in industrijo dr. Šurmin dnevno pritožbe od vseh strani proti prisilni porav-

navi izven konkursa. Zato se bo v kratkem sklicala konferenca, na kateri se bo razpravljalo o spremembi ali popolni ukinitvi institucije prisilne poravnave.

Olajšanje izvoza našega lesa v Italijo. Izvoz lesa iz Slovenije in Hrvaške, ki gre preko Postojne v smeri Trsta, je bil v zadnjem času otežkočen radi visokih železniških tarif. Zato so interesenti zahtevali na pristojnem mestu znižanje. To znižanje je odobreno s strani naše in italijanske vlade ter bo železniška tarifa za prevoz lesa znižana za 30% na naših in italijanskih železnicah.

Prave originalne opalografske potrebščine
radi zboljšanja valute po znižanih cenah

samo pri **FRANC BAR**, pisalni stroji
Ljubljana, Cankarjevo nabrežje šte. 5. Telefon šte. 407.

Popolnoma varno naložite denar v
Ljubljansko posojilnico
registrovano zadrugo z omejeno zavezo v Ljubljani
Mestni trg šte. 6

ki ima že

nad 10,000.000 Din jamstvene glavnice.

Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun obrestuje najugodneje.
Posojila daje le proti popolni varnosti na vknjižbo in poroštvo.

8. februarja ob pol 12. dop.

se pelje po vseh ljubljanskih ulicah
filmski komik Chaplin,
ki se bo udeležil **v torek, 10. febr.**
Sportnega karnevala
v „Narodnem domu“.

Od 130 učenjakov in strokovnjakov urejevani
LEKSIKON (srbsko-hrvaško-slovenski)
Narodna enciklopedija
Srbov, Hrvatov in Slovencev začne izhajati v zvezkih po Din 40.— brez poštnine. — Predvideno je za celo knjigo 17 zvezkov po 12 tiskanih pol. — Ta knjiga, ki je bila dosedaj zelo pogrešana, bo neprekosljivo važnost za vsakega Slovenca, Hrvata in Srba. — Ponovne časopisne ocene o tej knjigi izidejo v kratkem. Naročila sprejema
Josip Sajé, glavni zastopnik
v Ljubljani, N. E. za Slovenijo
v Ljubljani, Mestni trg 25/1.
Sprejmejo se v vseh krajih Slovenije, posebno v Mariboru in Celju zastopniki, katerim je zagotovljen stalen dohodek. Oglasi v N. E. se računajo po dogovoru.

Originalne potrebščine za

OPALOGRAPH

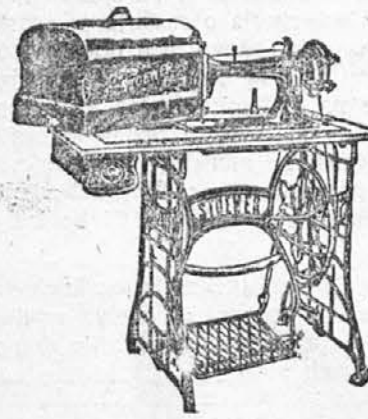
(Fixat, Preservat)

dobite edino pri

Lud. Baraga, Ljubljana.
Šelenburgova ul. 6/1.

Mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskih, razmnoževalnih strojev ter tehničnih aparatov.

Barvne trakove, Carbon-Indigo ter povoščen papir vedno v zalogi.

Najpopolnejši
ŠTOEWEER

šivalni stroji
za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.
Predno si nabavite stroj, oglejte si to izrednost
pri trdki

LUD. BARAGA, Ljubljana
Šelenburgova ul. 6/1.

Brezplačen pouk 15-letna garancija.

GOSPODARSKA PISARNA

družba z o. z. LJUBLJANA, Wolfova ul. 1/II

je oblastveno koncesijonirana in od deželnega kot trgovskega sodišča
v trgovski register vpisana tvrdka.

Registrirana v sledečih jezikih:

V slovenskem in srbohrvatskem jeziku:

Gospodarska pisarna, družba z o. z.
v Ljubljani.

V nemškem jeziku:

Wirtschaftsbureau, Gesellschaft
m. b. H.

V italijanskem jeziku:

Ufficio economico, societa c. g. l.

V francoskem jeziku:

Bureau commercial, a. g. l.

V angleškem jeziku:

Economic office, Lt. d.

V češkem jeziku:

Hospodářská kancelář, spol. z. r. o.

V esperantskem jeziku:

Ekonomia kancelario, societo k. l. g.

Namen Gospodarske pisarne,
družbe z o. z. v Ljubljani je, da:

1. Posreduje posojila, poravnave, konvertiranje dolgov in financiranja podjetij.
2. Upeljuje in revidira knjigovodstva, revidira in sestavlja bilance po lastnih strokovnjakih.
3. Prevzema cenitve in oddaja dotična mnenja po lastnih strokovnjakih.
4. Shranjuje dokumente, kavcije, vrednostne papirje in dragocenosti.
5. Posreduje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin v tuzemstvu in v inozemstvu ter ureja dotične oblastvene formalnosti.
6. Opravlja inkaso faktur, izvršuje opomine in vnovčuje terjatve s cediranjem.
7. Daje trgovske informacije.
8. Opravlja trgovsko agenturo in komisijsko trgovino.
9. Nakupuje in prodaja avtorske pravice in patente.
10. Kupuje in prodaja potrebščine za kmetijstvo, obrt in industrijo na debelo in na drobno — tudi eksport in import.

11. Revidira tovarne liste.
 12. Posreduje in izvršuje vsakovrstne reklame.
 13. Izdaja gospodarske in reklamne publikacije.
 14. Prepisuje in razmnožuje spise, cirkularje itd.
 15. Prevaja spise v razne jezike.
 16. Daje gospodarske nasvete.
- Gospodarska pisarna, družba z o. z. v Ljubljani, ima več izbornih sotrudnikov-strokovnjakov ter korespondira v vseh zgoraj navedenih jezikih.
- Obračajte se v vseh zgoraj od 1. do 16. označenih gospodarskih zadevah na Gospodarsko pisarno, družbo z o. z. Za pismen odgovor je priložiti 5 Din, lahke tudi v znakah.

Poslovalnica Gospodarske pisarne, družbe z o. z. je v Ljubljani, WOLFOVA ULICA št. 1/II. Poslovne ure za stranke so vsak delavnik od 9. do 1. ure in popoldne od 3. do 6. ure.

Telefon 213.

Oblastveno konces. in v trgovskem
registru vpisana

GOSPODARSKA PISARNA

družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica,
posreduje vsakovrstna posojila in financiranje podjetij.

Kdor hoče varno in dobičkanosno naložiti denar, naj javi: kolik znesek in kdaj, proti kolikim obrestim in event. soudeležbi ter za koliko časa želi naložiti. — Kdor potrebuje posojila, podjetja, ki potrebujejo financiranja, naj javijo: koliko posojila in čemu ga potrebujejo; za koliko časa in ali žele posojilo ali soudeležbo; natančen opis podjetja (ekspoze) in premoženjskih razmer ter kakšno varnost nudijo za posojila. V pošteve pridejo samo prosilci, ki morejo dati popolno varnost za posojilo, ozir. soudeležbo. — Diskrecija zajamčena.

INOZEMSKI KAPITAL

za industrije, veleposvestva in občine po zmerni obrestni meri na večletno amortizacijo posreduje **GOSPODARSKA PISARNA, družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1/II.** — Dajo se le zneski od 2.000.000 dinarjev višje.

Odda se za eno ali več let
100.000 DIN

skupno ali v delnih zneskih proti prvovrstni intabulaciji ali bančni garanciji. — Ponudbe sprejema **GOSPODARSKA PISARNA, družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1/II.**

Kupimo skupno ali pa v delnih partijah
350.000 BUKOVIH PRAGOV

180/18/12 cm za ozkotirno železnico. Dobavni rok od septembra 1925 do konca leta 1926. Plačljivo v Ljubljani proti duplikatu voznega lista. — Ponudbe z navedbo cene franko Postojna na **GOSPODARSKO PISARNO, družbo z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1/II.**

Oblastveno konces. in v trgovskem
registru vpisana

GOSPODARSKA PISARNA

družba z o. z. v LJUBLJANI, Wolfova ulica 1/II. POSREDUJE nakup in prodajo ter zamenjavo hiš, veleposestev, posestev, industrijskih in drugih podjetij.

V vseh **GOSPODARSKIH ZADEVAH**
se zaupljivo obračajte na
GOSPODARSKO PISARNO

družbo z o. z. v LJUBLJANI, Wolfova ulica 1/II. Pismenim vprašanjem je priložiti za odgovor 5 Din, lahko tudi v znakah. — Poslovne ure za stranke vsak delavnik od 9. do 1. ure in popoldne od 3. do 6. ure. — Telefon int. 213.